

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

12 juni 2003

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2003**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Frans Ramon
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, André Moreau, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

19-A (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen + Errata

– Nr. 2 : Amendementen

– Nr. 3-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

– Nr. 3-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

12 (2002-2003)

– Nr. 1 : Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

17 (2002-2003)

– Nr. 1-A : Algemene toelichting

– Nr. 1-B : Toelichting per programma

– Nr. 1-C : Meerjarenbegroting 2003-2006

20-A (2002-2003)

– Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

INHOUD

	Blz.
I. ALGEMEEN BUITENLANDS BELEID	7
I.1. Uiteenzetting door de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buiten- lands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting	7
A. Inleiding	7
B. Toelichting per basisallocatie	7
B.1. Basisallocatie 12.26	7
B.2. Basisallocatie 12.66	7
B.3. Basisallocatie 12.32	8
C. Uitvoering van de begroting 2001	8
D. Uitvoering van de begroting 2002	8
I.2. Algemene bespreking : vragen en opmerkingen van de leden	8
– Toekomstige terugval van de kredieten voor de samenwerking met de landen van Centraal- en Oost-Europa	8
I.3. Algemene bespreking : antwoord van de minister	9
I.4. Indicatieve stemmingen	9
A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen	9
B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel – Afdeling I – Programma 12.1	9
II. BUITENLANDSE HANDEL, EXPORTBEVORDERING EN EXTERN ECONO- MISCH BELEID	9
II.1. Uiteenzetting door de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buiten- lands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting	9
II.1.1. Buitenlandse handel en exportbevordering : programma 51.4	9
A. Inleiding	9
B. Toelichting bij de voornaamste wijzigingen op basisallocatieniveau	10
B.1. Multiregioconferentie	10
B.2. Export Vlaanderen	10
B.3. Dotatie voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel	10
II.1.2. Extern economisch beleid : programma 51.9	10
II.2. Algemene bespreking : vragen en opmerkingen van de leden	11
II.2.1. Tussenkomenst van de heer Johan Weyts	11
A. Betekenisverschuiving van het regio-concept	11
B. Activiteiten van Export Vlaanderen	11
C. Andere aandachtspunten voor het Vlaamse buitenlandbeleid	11

II.2.2. Tussenkoms van de heer Patrick Hostekint	11
A. Vlaamse samenwerking met Cuba	11
II.2.3. Tussenkoms van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	12
A. Overdracht van het personeel van de BDBH naar Export Vlaanderen	12
B. Dotatie voor het federale Agentschap voor Buitenlandse Handel	12
C. Omvang van het takenpakket van het federale Agentschap voor Buitenlandse Handel	13
D. Concrete vraagpunten m.b.t. het federale Agentschap voor Buitenlandse Handel	13
II.2.4. Tussenkoms van de heer Stefaan Platteau	13
A. Algemene inschatting van de betekenis van de begrotingscontrole	13
B. Concrete aanpassingen in meer of in min	13
II.2.5 Tussenkoms van de heer Frans Ramon	14
A. Vraag naar transparante begrotingsgegevens	14
B. Multiregioconferentie	14
II.3. Algemene bespreking : antwoorden van de minister	14
II.3.1. Multiregioconferentie	14
A. Algemene situering en conceptueel kader	14
B. Deelnemende regio's	15
B.1. Sint-Petersburg	15
B.2. Duitse Länder	15
– Sachsen-Anhalt	15
– Baden-Württemberg	15
B.3. Karnataka (India)	15
B.4. Shanghai	15
B.5. Nord-Pas-de-Calais	15
B.6. Catalonië en Schotland	16
B.7. De Trans-Danubië regio (Hongarije)	16
B.8. Tsjechië	16
B.9. Québec	16
B.10. Wallonië	16
C. Organisatorische gegevens en tijdspad	16
D. Beperking van het initiële aantal deelnemers	17
II.3.2. De handelsmissies van Export Vlaanderen	17
A. Planning en kalender van de handelszendingen van Export Vlaanderen ...	17
B. Geen ministeriële deelname aan de handelsmissie naar Cuba	17
C. Handelsmissie naar Algerije	17
D. Andere handelsmissies met ministeriële begeleiding	18

II.3.3	Verdieping van de Westerschelde	18
II.3.4	De Vlaamse betrekkingen met Cuba	18
II.3.5	Integratie van het personeel van de BDBH in Export Vlaanderen	18
II.3.6	Agentschap voor Buitenlandse Handel	19
	A. Financiering van het Agentschap voor Buitenlandse Handel	19
	B. Taalkader bij het Agentschap voor Buitenlandse Handel	19
	C. Takenpakket van het Agentschap voor Buitenlandse Handel	19
II.3.7	Transparantie van de begrotingsgegevens	19
II.4	Indicatieve stemmingen	19
	A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen	19
	B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel	20
	C. Bijlage bij de uitgavenbegroting	20
III	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	20
III.1	Uiteenzetting door de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking	20
	A. Inleiding	20
	B. Toelichting per basisallocatie	20
	B.1. Basisallocatie 12.31	20
	B.2. Basisallocatie 12.33	20
	B.3. Basisallocatie 30.02	21
	B.4. Basisallocatie 43.01	21
	B.5. Basisallocatie 33.02	21
III.2	Algemene bespreking : vragen en opmerkingen van de leden	21
III.2.1	Tussenkomst van de heer Johan Weyts	21
	A. Derde ministerwissel tijdens deze legislatuur	21
	B. Kredietverhogingen ten behoeve van Zuid-Afrika en Mozambique	21
	C. Tijdelijk agentschap voor de samenwerking met Mozambique	21
III.2.2	Tussenkomst van de heer Patrick Hostekint	21
	A. Vraag naar beleidscontinuïteit ondanks de ministerwissel	21
	B. Vraag naar meer aandacht voor ontwikkelingssamenwerking binnen de Vlaamse regering	22
	C. Geografische concentratie	22
	D. Vraag naar bijzondere aandacht voor samenwerking met Mozambique ...	22
	E. Het horizontaal beleid	22
	F. Verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking	22
III.2.3	Tussenkomst van de heer Freddy Sarens	23
	A. Ontwikkelingssamenwerking als “vergeten” bevoegdheid	23
	B. Niet-ingeloste verwachtingen : grote aspiraties, maar geringe realisaties ...	23
	C. Pogingen tot bijsturing onder minister Mieke Vogels en consequenties van het verlaten van de horizontale beleidslijn	24
	D. Samenwerking met Marokko	24

E. De problematiek van de verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking	24
F. Ontwikkelingssamenwerkingsconvenanten met de gemeenten	24
G. Bij wege van conclusie	24
III.2.4 Tussenkomenst van de heer André Moreau	25
A. Gebrek aan politieke belangstelling voor ontwikkelingssamenwerking	25
B. Verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking	25
III.2.5. Tussenkomenst van de heer Frans Ramon	25
A. Bevoegdheidswissel onder een moeilijk gesternte	25
B. Beperktheid van de middelen	25
C. Invulling geven aan de samenwerking met Marokko en Mozambique	25
D. Aangekondigde ontwerpen van decreet	25
E. Defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking	26
III.2.6. Tussenkomenst van de heer Stefaan Platteau	26
A. Relativering van het negatieve bilan van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking	26
B. Zuid-Afrika als belangrijkste partner voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking	26
C. Marokko als nieuwe partner voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking	26
D. Beleidscontinuïteit als verdienste van mevrouw Mieke Vogels	26
III.3. Algemene bespreking : antwoorden van de minister	26
A. Engagementsverklaring van de minister	26
B. De kredieten voor de partnerlanden van Vlaanderen	27
C. Stopzetting van het horizontaal beleid inzake ontwikkelingssamenwerking	27
D. Aard van de tijdelijke agentschappen	27
E. Beleidscontinuïteit	27
F. Decretale initiatieven	27
G. Methodologie voor het selecteren van de projecten	28
H. Status van Zuid-Afrika als “ontwikkelingsland”	28
I. Samenwerkingsprojecten in Mozambique	28
J. Algemene resultaten van het Vlaams ontwikkelingssamenwerkingsbeleid	28
K. Gemeentelijke convenants ontwikkelingssamenwerking	28
L. De 0,7%-norm	28
M. Verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking	28
III.4. Indicatieve stemming	29
– Indicatieve stemming over de begrotingstabel – Afdeling I – Progamma 12.2	29

DAMES EN HEREN,

De aan de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden toegewezen onderdelen van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap werden besproken 27 mei 2003. Over de desbetreffende bepalingen werd op die datum ook indicatief gestemd. De materies “algemeen buitenlands en Europees beleid” en “buitenlandse handel, exportbevordering en extern economisch beleid” werden toegelicht door minister Jaak Gabriels, de materie “ontwikkelingssamenwerking” werd – overeenkomstig het besluit van de Vlaamse regering van 26 mei 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering – toegelicht door minister Ludo Sannen. De commissiebijeenkomst werd voorgezeten door de heer Karim Van Overmeire, ondervoorzitter van de commissie.

I. ALGEMEEN BUITENLANDS BELEID

I.1. Uiteenzetting door de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting

Voor wat het onderdeel “algemeen buitenlands beleid” betreft, meent de minister dat hij vrij kort kan zijn in zijn toelichting, aangezien de begrotingswijzigingen in deze materie ook relatief beperkt zijn.

A. Inleiding

De minister preciseert dat de netto aanpassingen binnen het programma 12.1 (Algemeen Buitenlands Beleid) minus 216.000 euro belopen voor wat de niet-gesplitste kredieten betreft, minus 13.000 euro voor wat de gesplitste vastleggingskredieten betreft, en nog eens minus 13.000 euro voor wat betreft de gesplitste ordonnanceringskredieten. Anders gesteld : de beleidskredieten, zowel als de betalingskredieten, verminderen elk met 219.000 euro, of een daling met respectievelijk 1,35% en 1,19%. De minister wijst er daarbij echter meteen ook op dat het bij deze verminderingen in hoge mate om een heroriëntering van de kredieten naar een ander begrotingsprogramma gaat. Het betreft hier meer bepaald de bestaansmiddelen, waarover de administratie dus kan blijven beschikken. In wezen worden de betreffende kredieten dus gewoon meer operationeel gemaakt. Tenslotte laat de

minister nog opmerken dat er geen “bijkredieten vorige jaren” zijn.

B. Toelichting per basisallocatie

B.1. Basisallocatie 12.26

Op basisallocatie 12.26 (“uitgaven met betrekking tot activiteiten en manifestaties gesteund of georganiseerd door de vertegenwoordigers van de Vlaamse regering, met inbegrip van zakenreizen”) verminderen de kredieten met 206.000 euro. Deze kredieten worden overgedragen naar programma 99.1 (de hogergenoemde bestaansmiddelen), met het oog op de financiering van de loon- en werkingskosten van de nieuwe vertegenwoordiger van de Vlaamse regering in Londen alsmede van diens ondersteunend personeelslid. Dienaangaande laat de minister nog opmerken dat zeer weldra ook zal worden overgegaan tot de opening van de eigen Vlaamse vertegenwoordiging in Londen. Het moge echter duidelijk zijn dat de administratie Buitenlands Beleid over de genoemde kredieten blijft beschikken, weze het dan onder een andere hoedanigheid en met een andere finaliteit.

B.2. Basisallocatie 12.66

Basisallocatie 12.66 (“allerhande uitgaven voor evaluatie van allerlei initiatieven ter uitvoering van de internationale akkoorden en verdragen tussen Vlaanderen en Centraal- en Oost-Europese landen”), is een nieuwe basisallocatie die de administratie Buitenlands Beleid in staat moet stellen om ter plaatse evaluaties uit te voeren van een aantal projecten die goedgekeurd werden in het kader van de samenwerkingsakkoorden en samenwerkingsverdragen tussen Vlaanderen en diverse landen van Centraal- en Oost-Europa.

Hiervoor wordt meer bepaald een krediet van 13.000 euro ingeschreven. Dit bedrag was overigens reeds voorzien op basisallocatie 30.01 (“subsidies voor allerlei initiatieven ter uitvoering van de internationale akkoorden en verdragen tussen Vlaanderen en Centraal- en Oost-Europese landen”), waarop – omwille van begrotingstechnische redenen – evenwel geen uitgaven voor evaluaties konden worden aangerekend.

Het krediet van 13.000 euro op de nieuwe basisallocatie 12.66 wordt dus volledig gecompenseerd door een vermindering van telkens 13.000 euro op de gesplitste vastleggingskredieten én de gesplitste ordonnanceringskredieten van de bestaande basisallocatie 30.01, waarvan de omschrijving lichtjes is ingekort.

B.3. Basisallocatie 12.32

Op basisallocatie 12.32 (“uitgaven voor publicaties, promotiemateriaal, promotiecampagnes, publiciteit”) is er een vermindering van het krediet ten belope van 23.000 euro. Het krediet daalt zo van 1.767.000 euro tot 1.744.000 euro. De minister preciseert daarbij dat deze vermindering het gevolg is van de beslissing van de Vlaamse regering dat alle departementen in het kader van deze budgetcontrole hoe dan ook 1 % van de bestaande kredieten moeten inleveren. Gelet op de vroegere uitvoeringspercentages op deze basisallocatie – in 2002 werd van een budget van 1.743.000 euro slechts 68% benut – is deze vermindering echter zeker rationeel te verantwoorden.

C. Uitvoering van de begroting 2001

De minister overloopt daarna kort de mate van uitvoering van de begroting 2001. Voor de niet-gesplitste kredieten belooft de realisatiegraad inzake vastleggingen (d.w.z. datgene wat uiteindelijk echt gebruikt wordt van de voorziene kredieten) 78,04%. Meer bepaald vertonen enkele beleidsvelden een minder performante vastleggingsratio. Het gaat daarbij vooreerst om de werkingskosten van de vertegenwoordigers van de Vlaamse regering in het buitenland. Dit is onder andere het gevolg van de vertragingen inzake de invulling van sommige standplaatsen in het buitenland. Bij de opmaak van de begroting 2003 werden de kredieten op de desbetreffende basisallocatie dan ook verfijnd. Een tweede punt van zorg betreft de beeldvorming in het buitenland (basisallocaties 12.32 en 12.33). Hier geldt als verklaring dat de uitvoerige PR rond het Belgische EU-voorzitterschap (tweede helft van 2001) gebeurde via een eenmalige basisallocatie (12.25) met een extreem hoge vastleggingsratio. Derdens dient nog melding gemaakt van de doorlichtingen van verenigingen, organisaties en instellingen die via programma 12.1 werden gesubsidieerd. De desbetreffende basisallocatie werd reeds bij de opmaak van de begroting 2002 geschrapt.

Van het totaal bedrag aan vastleggingen op basisallocaties met niet-gesplitste kredieten is in 2001 én 2002 samen 97,19% in betaling gesteld. Voor de gesplitste vastleggingskredieten belooft de realisatiegraad inzake vastleggingen 96,39%. Daarbij wijst de minister erop dat, aangezien de meeste van de vastgelegde projecten een uitvoering over meerdere jaren kennen, er vooralsnog nog geen relevante uitspraken kunnen worden gedaan over de realisatiegraad inzake betalingen. Veel (zo onder andere de akkoorden die Vlaanderen heeft met diverse

landen in Centraal- en Oost-Europa) gebeurt daarboven ook in het kader van raamovereenkomsten die verder invulling behoeven.

D. Uitvoering van de begroting 2002

De minister komt daarna tot de begrotingsuitvoering 2002. Dienaangaande kan hij meedelen dat de realisatiegraad inzake vastleggingen voor wat de niet-gesplitste kredieten betreft, 73,73% belooft. Opnieuw vertonen een aantal beleidsvelden een wat minder performante vastleggingsratio. Het gaat daarbij meer bepaald over de werkingskosten van de vertegenwoordigers van de Vlaamse regering in het buitenland, over de ontvangst van buitenlandse delegaties en ministeriële zendingen naar het buitenland en over de lidmaatschapsbijdragen aan internationale instellingen en verenigingen. De consequentie hiervan is dat bij de opmaak van de begroting 2003 de kredietbehoeften van de desbetreffende basisallocaties grondig herberekend werden. Dit leidde tot een vermindering van de kredieten voor de meeste basisallocaties dienaangaande.

Voor wat de gesplitste vastleggingskredieten betreft, belooft de realisatiegraad inzake vastleggingen 96,81%. Hetgeen door de minister geduid wordt als een bijzonder fraai resultaat.

Bij dit alles wenst de minister nog één technische bemerking te maken. Bij de berekening van de diverse vastleggingspercentages is geen rekening gehouden (zowel in 2001 als in 2002) met de overdracht van onbenutte kredieten naar het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU). De berekening is met andere woorden gebaseerd op de reële uitvoeringstoestand van de begrotingen 2001 en 2002 voorafgaand aan de overdracht van de niet-benutte kredieten naar dit Financieringsfonds.

Daarmee sluit de minister zijn toelichting van het deel “algemeen buitenlands beleid” af. Hij benadrukt nogmaals dat hier al bij al slechts sprake is van lichte verschuivingen die slechts beperkte consequenties hebben op het totaalbudget.

1.2. Algemene bespreking : vragen en opmerkingen van de leden

- *Toekomstige terugval van de kredieten voor de samenwerking met de landen van Centraal- en Oost-Europa*

De heer Karim Van Overmeire, waarnemend voorzitter, constateert uit de door de Vlaamse regering

ingediende meerjarenbegroting 2003-2006, dat de Vlaamse kredieten ten behoeve van de samenwerking met landen van Centraal- en Oost-Europa vanaf het begrotingsjaar 2005 sterk zullen teruglopen. Dit omdat de meeste van de betrokken landen tegen dan lid zullen zijn geworden van de Europese Unie.

Van de minister had de heer Van Overmeire dan ook graag vernomen of er dientengevolge een verschuiving van de Vlaamse inspanningen mag worden verwacht in de richting van landen als, bijvoorbeeld, Bulgarije, Roemenië, Oekraïne en Rusland? En zo ja, of er dienaangaande reeds concrete plannen bestaan?

I.3. Algemene bespreking : antwoord van de minister

In zijn antwoord wijst de minister er vooreerst op dat in het Vlaams Parlement nog maar vrij recent een samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de Tsjechische republiek werd goedgekeurd, terwijl hier dra ook eenzelfde soort van akkoord met Slowakije zal worden behandeld. De tenuitvoerlegging van, onder andere, deze twee akkoorden zal vanzelfsprekend geheel van aard veranderen wanneer deze landen op 1 mei 2004 toetreden tot de Europese Unie. Het is daarbij met name onvermijdelijk dat – als gevolg van die toetreding – bepaalde samenwerkingsverbanden zullen moeten worden afgebouwd.

In respons hierop en parallel hieraan, zal de Vlaamse aandacht voor de landen behorend tot de nieuwe “buitengordel” van de Europese Unie echter ook proportioneel toenemen. De minister geeft daarbij als voorbeeld de Vlaamse intentie om met Oekraïne tot een samenwerkingsakkoord te komen. Samenwerkingsakkoord dat, inter alia, het verlichten van de migratoire druk vanuit Oekraïne richting EU, tot doel zou moeten hebben. Onder andere de oostelijke grensregio van EU-nieuwkomer Hongarije dreigt het in de nabije toekomst immers zwaar te verduren te krijgen. Enige verlichting van die te verwachten migratoire druk zou volgens de minister kunnen gerealiseerd worden door

het opzetten van een aantal Vlaamse projecten in het betreffende deel van Oekraïne.

I.4. Indicatieve stemmingen

A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen

Artikel 12 (programma 12.1)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met vijf stemmen, bij vier onthoudingen.

B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel – Afdeling I – Programma 12.1

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt het programma 12.1 “Algemeen Buitenlands Beleid” eveneens aangenomen met vijf stemmen, bij vier onthoudingen.

II. BUITENLANDSE HANDEL, EXPORTBEVORDERING EN EXTERN ECONOMISCH BELEID

II.1. Uiteenzetting door de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting

II.1.1. Buitenlandse handel en exportbevordering : programma 51.4

A. Inleiding

Ten algemenen titel geeft de minister mee dat de werkingsmiddelen voor het bevorderen van de export, na de budgetcontrole, toenemen met 1.696.000 euro. Ze stijgen zo van de initieel voorziene 27.505.000 euro tot een totaal van 29.201.000 euro. De vastleggingskredieten en ordonnanceskredieten voor het bevorderen van de export blijven onveranderd op respectievelijk 9.666.000 euro en 7.079.000 euro.

B. Toelichting bij de voornaamste wijzigingen op basisallocatieniveau

B.1. Multiregioconferentie

Qua belangrijke wijzigingen op het niveau van de basisallocaties vernoemt de minister op de eerste plaats de multiregioconferentie. Hij preciseert dat Vlaanderen in het tweede semester van 2003 een nieuw initiatief zal nemen voor het tot stand brengen van een duurzame samenwerking tussen regio's rond een aantal thema's die de wederzijdse economische en/of industriële en technologisch-wetenschappelijke ontwikkeling kunnen bevorderen. Het accent zal hierbij liggen op de directe betrokkenheid op topniveau van het bedrijfsleven, kennis-, research- en onderwijsinstellingen en de overheid. Nadruk ligt eveneens op duurzame samenwerking. In die zin vormt deze multiregioconferentie slechts het startschot voor een hele reeks bilaterale regioconferenties die in de komende jaren afwisselend in Vlaanderen en/of in een partner-regio/land zullen worden gehouden.

Het moge derhalve duidelijk zijn dat het project gericht is op regio's die de drijvende kracht of de motor zijn van het economisch/industriële en technologische gebeuren op wereldschaal, of die een specifieke bijdrage kunnen leveren voor de wederzijdse ontwikkeling. De minister laat daarbij opmerken dat verschillende toonaangevende bedrijfsfederaties en onderwijsinstellingen uit Vlaanderen reeds hun medewerking aan dit project hebben toegezegd. Vanuit Europa, Noord-Amerika en Azië hebben ook reeds verscheidene regio's hun interesse betuigd.

Om dit initiatief financieel mee te ondersteunen wordt naast de 650.000 euro voorzien op programma 51.4, basisallocatie 12.21, aan Export Vlaanderen eveneens een extra en eenmalige dotatie toegekend van 100.000 euro.

B.2. Export Vlaanderen

Nog voor wat Export Vlaanderen betreft was de dotatie ter financiering van de werking van de instelling vóór de begrotingscontrole initieel vastgelegd op 26.773.000 euro. Na de begrotingscontrole werd deze dotatie vastgelegd op 26.421.000 euro. Een en ander betekent dus een veeleer bescheiden vermindering van circa 350.000 euro.

De minister wijst de commissieleden er daarbij op dat dit cijfer geïnterpreteerd dient te worden in het licht van de bestaande jaarlijkse overschotten. Zo ook voor 2002 waar er een overschot was van

2.570.000 euro. Een groot deel hiervan werd binnen de instelling gelaten onder meer ter financiering van respectievelijk : (1) de meerkost ten gevolge van de overdracht van het personeel van de voormalige BDBH naar Export Vlaanderen, (2) de mutaties van de Vlaamse Economische Vertegenwoordigers (VLEV's) in 2003, (3) de organisatie van de diplodagen in september 2003 en (4) de organisatie van de zopas vernoemde regioconferentie in november 2003.

B.3. Dotatie voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel

De minister komt daarna tot de – in deze commissie reeds frequent ter sprake gekomen – kwestie van het op federaal niveau gesitueerde Agentschap voor Buitenlandse Handel. Hij herinnert er daarbij aan dat overeenkomstig het akkoord dat op 19 juli 2001 bereikt werd tussen de federale eerste minister en de ministers-presidenten van de drie gewesten werd beslist om het bedrag van de federale dotatie voor het Agentschap aan te vullen met een gewestelijke dotatie ten belope van 115,5 miljoen Belgische frank. Vlaanderen zou daarvan 72 miljoen voor zijn rekening nemen, Wallonië 33,4 miljoen en Brussel 10,5 miljoen.

In uitvoering hiervan wordt nu dus voor de eerste keer in een Vlaamse dotatie aan het Agentschap voorzien ten belope van 1.784.833 euro. De minister wijst er daarbij op dat, gelet op het feit dat de lonen en de werkingskosten van het Agentschap voor de maanden januari en februari nog integraal door de federale begroting van 2002 worden gedragen, er voor 2003 van Vlaamse zijde slechts een dotatie ten belope van 10/12 van het toegezegde bedrag wordt toegekend, zijnde 1.487.360 euro.

II.1.2. Extern economisch beleid : programma 51.9

Bij wege van voorafgaandelijke opmerking brengt de minister in het midden dat de Dienst Investeren in Vlaanderen (DIV), die bij de begroting 2003 nog onder het programma Extern Economisch Beleid is opgenomen, samen met Export Vlaanderen in 2004 zal geïntegreerd worden in FIT (Flanders Investment and Trade). Het ontwerp van decreet houdende oprichting van FIT, het intern Vlaamse Agentschap voor Internationaal Ondernemen (dat rechtspersoonlijkheid zal hebben), is ondertussen overigens reeds ingediend bij secretaris-generaal Stroobants voor de inpassing ervan in de globale oefening Beter Bestuurlijk Beleid.

Dienovereenkomstig is er bij de begrotingscontrole 2003 ook al in beperkte mate rekening gehouden met de komende fusie, in de zin dat er middelen van de DIV zijn overgeheveld naar Export Vlaanderen ten behoeve van personeelsaangelegenheden.

Het initieel voorziene krediet van 6.651.000 euro voor de DIV wordt zo verminderd met 2.701.000 euro. Deze vermindering van het initiële krediet vloeit enerzijds voort uit de overdracht van het onbelast saldo uit de dotatie 2002 (1.502.000 euro) en anderzijds de overhevelingen naar andere programma's. Aldus wordt 820.000 euro structureel overgedragen aan Export Vlaanderen voor de bijkomende financiering van het personeel dat overgeheveld werd vanuit de voormalige BDBH. Waarbij de minister er op wijst dat dit overgedragen personeel, in het kader van FIT, eveneens ingezet wordt voor de uitoefening van de opdracht van de DIV.

Samenvattend herhaalt de minister nog even kort de belangrijkste aandachtspunten van dit begrotingsonderdeel, te weten : (1) de multiregioconferentie, (2) de verschuivingen inzake Export Vlaanderen, (3) de dotatie voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel en (4) de verschuivingen in de richting van het toekomstige geïntegreerde FIT.

II.2. Algemene bespreking : vragen en opmerkingen van de leden

II.2.1. Tussenkoms van de heer Johan Weyts

A. Betekenisverschuiving van het regio-concept

Inzake de Vlaamse activiteiten naar de regio's toe, constateert de heer Johan Weyts een accentverschuiving weg van de "constitutionele regio's" naar regio's die meer "economisch en technologisch" gekarakteriseerd worden. Terzake vraagt de heer Weyts zich af hoe die twee werkvelden zich precies tot elkaar zullen verhouden ? Niet alle economisch sterke regio's zijn immers ook constitutionele regio's, en niet alle constitutionele regio's zijn economisch even aantrekkelijk. Hij dringt er bij de minister in elk geval op aan het denkspoor van de constitutionele regio's zeker niet los te laten. Dit is immers de meest aangewezen piste om toch nog enigszins – zo goed en zo kwaad als het gaat – te wegen op het Europese beleid.

B. Activiteiten van Export Vlaanderen

Voor wat Export Vlaanderen betreft, constateert de heer Weyts dat de dotatie van de instelling naar

aanleiding van deze begrotingscontrole wordt verhoogd met 100.000 euro met het oog op de medewerking ervan aan de multiregioconferentie. Inzake de eigenlijke kernactiviteit van Export Vlaanderen had hij van de minister graag vernomen wat de concrete planning is voor de door Export Vlaanderen in de loop van 2003 nog te organiseren handelsmissies.

C. Andere aandachtspunten voor het Vlaamse buitenlandbeleid

De heer Weyts wenst de minister tenslotte te attenderen op het feit dat ook diverse andere dossiers – die misschien niet strikt tot de bevoegdheid "Buitenlands Beleid" behoren – grote repercussies kunnen hebben voor de Vlaamse economische belangen, en dus voor de Vlaamse welvaart. Hij denkt daarbij onder andere aan de verdere verdieping van de Westerschelde, die van vitaal belang is voor de haven van Antwerpen. Haven van Antwerpen die onmiskenbaar een van de belangrijkste, zoniet hét belangrijkste, economische centrum van Vlaanderen is.

De ambivalentie (om het zacht uit te drukken) van de Nederlandse standpunten in deze kwestie, moet volgens de heer Weyts dan ook ten spoedigste worden uitgeklaard. Hier ligt volgens de heer Weyts duidelijk een taak weggelegd voor de Vlaamse minister bevoegd voor buitenlands beleid.

II.2.2. Tussenkoms van de heer Patrick Hostekint

A. Vlaamse samenwerking met Cuba

Naar aanleiding van de in deze begrotingscontrole voorziene kredietverhoging ten behoeve van een gezamenlijke vertegenwoordiger van FITA en FIT in Havanna, wenst de heer Patrick Hostekint wat dieper in te gaan op de samenwerking tussen Vlaanderen en Cuba. Zonder blind te zijn voor de tekortkomingen van het Cubaanse regime inzake mensenrechten, en dan in het bijzonder inzake politieke vrijheden, meent de heer Patrick Hostekint dat zowel Vlaanderen als de Belgische federatie een heel eigen, en innovatief, beleid hebben gevoerd ten aanzien van dat land.

Dit beleid is reeds een aantal jaren geleden op de sporen gezet. De toenmalige ministers Luc Van den Bossche en Erik Derycke waren zelfs zowat de eersten om in hun officiële hoedanigheid Cuba te bezoeken. En nog maar enkele maanden geleden is ook toenmalig minister Steve Stevaert er op werkbezoek geweest. Deze bezoeken gaven trouwens telkens ook aanleiding tot concrete toezeggingen

en engagementen. Terzake wil de heer Hostekint dan ook zijn grote waardering uitspreken voor de vernieuwende en typerende inbreng van de genoemde ministers in het buitenlands beleid van Vlaanderen en België.

In concreto wenst hij van minister Gabriels te vernemen hoe de Vlaamse samenwerking met Cuba in de feiten precies zal verlopen. Het is daarbij duidelijk dat Cuba in eerste instantie vooral nood heeft aan investeringen in een aantal sectoren. Maar anderzijds meent de heer Hostekint dat de samenwerking zich ook niet mag beperken tot een soort van eenrichtingsverkeer. Zijns inziens zou Cuba ook handelsfaciliteiten en -opportuniteiten moeten krijgen hier in België, en meer algemeen ook in West-Europa.

De heer Hostekint wijst er daarbij op dat diverse Europese landen (onder andere Spanje) terzake reeds hun nek hebben uitgestoken. Ze gaan hiermee in tegen de, nochtans niet geringe, druk die wordt uitgeoefend door de VS. Op grond van de wet-Helms-Burton, kunnen alle ondernemingen die zaken doen met Cuba immers gesanctioneerd worden in de Verenigde Staten. Het moge daarbij overigens duidelijk zijn dat deze VS-wet volledig indruist tegen de regels van het internationale handelsrecht.

Afsluitend vraagt de heer Hostekint wat minister Gabriels specifiek op het oog heeft met de FIT/FITA-vertegenwoordiger in Havanna, en of het klopt dat er daar ook nog gezamenlijk wordt opgetreden met het Waalse en het Brusselse gewest? In elk geval juicht hij – zonder blind te zijn voor de manifeste tekortkomingen van het Cubaanse regime – toe dat hier opnieuw een poging wordt ondernomen om Cuba uit zijn economisch en politiek isolement te halen.

II.2.3. Tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

A. Overdracht van het personeel van de BDBH naar Export Vlaanderen

De heer Luk Van Nieuwenhuysen merkt op dat de minister in zijn toelichting summier heeft verwezen naar de overdracht van een deel van het personeel van de voormalige BDBH naar Export Vlaanderen. Sommigen daarvan zouden overigens ook worden ingezet voor het vervullen van taken die sensu stricto tot de bevoegdheid van de Dienst Investeren in Vlaanderen behoren. Van de minister had hij graag vernomen of deze overdrachtsoperatie nu eindelijk volledig afgerond is, en zo ja, of de be-

trokken personeelsleden op een degelijke en adequate manier geassimileerd zijn werden binnen Export Vlaanderen?

B. Dotatie voor het federale Agentschap voor Buitenlandse Handel

Een tweede punt dat de heer Luk Van Nieuwenhuysen wenst aan te raken betreft de dotatie van het Vlaamse Gewest aan het federale Agentschap voor Buitenlandse Handel.

Reeds eerder, met name in een schriftelijke vraag nr. 98 van 18 april 2003, wees de heer Van Nieuwenhuysen op de discrepantie tussen het feit dat het Vlaamse Gewest 62,17% van de gewestelijke dotatie voor het federaal Agentschap voor Buitenlandse Handel voor zijn rekening neemt, terwijl slechts 50% van het personeelskader tot de Nederlandse taalrol behoort.

Een tweede discrepantie is gelegen in het feit dat cijfers uit de tijd van de BDBH aantonen dat het aandeel van Vlaamse bedrijven dat deelneemt aan prinselijke zendingen in het buitenland doorgaans gemiddeld slechts 48,1% bedraagt. Het gaat derhalve volgens de heer Luk Van Nieuwenhuysen absoluut niet op dat Vlaanderen voor 62,17% van de kosten opdraait, terwijl het Vlaamse bedrijfsleven nog niet eens kan genieten van de helft van de dienstverlening door het agentschap.

De minister mag, in zijn antwoord op de genoemde schriftelijke vraag, dan nog proberen die redenering te ontcrachten door erop te wijzen dat de genoemde 62,17% slechts geldt voor de verdeling van het dotatiepakket (van in totaal 2,9 miljoen euro) vanuit de drie gewesten, terwijl de federale overheid zelf daarnaast ook nog eens een toelage ten belope van 2,5 miljoen euro toekent aan het agentschap. Hierdoor zou, nog steeds volgens het ministeriële antwoord, de inbreng van het Vlaamse Gewest in de totale begroting van het Agentschap voor Buitenlandse Handel dalen tot 33,3% van de totaal-dotatie.

Zulks is volgens de heer Van Nieuwenhuysen een al te simplistische en zelfs ronduit verkeerde voorstelling van zaken. Vermits de hogergenoemde Vlaamse dotatie gebaseerd is op de verdeelsleutel inzake de personenbelasting, betekent dit meteen dat de Vlaamse belastingsbetaler ook in de federale dotatie voor datzelfde percentage instaat. Van het totaalbudget van 5,5 miljoen euro voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel neemt Vlaanderen dus sowieso op de een of andere manier 3,4 miljoen voor zijn rekening. Een bedrag dat

absoluut niet vertaald wordt, noch in het volume van de dienstverlening van de instelling, noch in de taalaanhangigheid van het personeel van de instelling.

C. Omvang van het takenpakket van het federale Agentschap voor Buitenlandse Handel

De heer Luk Van Nieuwenhuysen constateert verder dat de minister in zijn antwoord op de genoemde schriftelijke vraag geprobeerd heeft om het budgettaire argument wat te ontcrachten door te wijzen op de talrijke andere opdrachten die het Agentschap voor Buitenlandse Handel – buiten het organiseren van prinselijke zendingen – nog op zich neemt. Het zou daarbij meer bepaald gaan om : het organiseren, ontwikkelen en verspreiden van informatie, het bijhouden van de regelgeving van buitenlandse markten, het bijhouden van economische gegevens en statistieken, de informatie over projecten van internationale financiële instellingen, de uitreiking van prijzen, het optreden als loket voor buitenlandse VIP-zendingen die België bezoeken en de relatie met en de rol van de Kamers van Koophandel in het buitenland.

Waarbij de heer Van Nieuwenhuysen laat opmerken dat de minister destijds, d.w.z. bij de bespreking van het samenwerkingsakkoord dat geleid heeft tot de oprichting van het Agentschap voor Buitenlandse Handel, nochtans te kennen had gegeven dat de opdrachten van dit agentschap tot een minimum beperkt zouden worden. Met name dan tot de eigenlijke core business, zijnde het organiseren van zendingen onder het voorzitterschap van prins Filip.

Ook hier is er volgens de heer Van Nieuwenhuysen dus sprake van een inherente contradictie. Ofwel brengen die andere opdrachten inderdaad een belangrijke extra-werklast met zich mee voor het agentschap, en dan heeft de minister destijds niet alleen een verkeerde voorstelling van zaken gegeven, maar beantwoordt ook het taalkader van de instelling niet aan de realiteit. Ofwel gaat het wel degelijk om symbolische bevoegdheden, en dan blijft tenvolle de vraag gesteld waarom de Vlaamse belastingbetaler het leeuwendeel van het budget van het Agentschap voor Buitenlandse Handel moet ophoesten ?

D. Concrete vraagpunten m.b.t. het federale Agentschap voor Buitenlandse Handel

In concreto wenst de heer Luk Van Nieuwenhuysen van de minister dan ook te vernemen of deze het verantwoord acht dat de Vlaamse belastingbe-

taler en het Vlaams Gewest het leeuwendeel van de werkingsmiddelen van het agentschap inbrengen, terwijl de dienstverlening aan Vlaamse bedrijven amper de helft van de werking vertegenwoordigt ?

In de hypothese dat het werkvolume voor Vlaamse bedrijven toch groter zou zijn, dient de vraag gesteld of de minister het taalkader bij het personeel, zoals dat op vandaag bestaat binnen het agentschap, aanvaardbaar acht ?

En tenslotte wenst de heer Van Nieuwenhuysen van de minister te vernemen of hij het ermee eens is dat, in het licht van de beide hogergenoemde hypothesen, een herziening van het samenwerkingsakkoord m.b.t. het Agentschap voor Buitenlandse Handel zich opdringt ? En zo ja, of daar dan al concrete plannen voor bestaan, en of er al voorbereidende contacten zijn geweest ?

II.2.4. Tussenkoms van de heer Stefaan Platteau

A. Algemene inschatting van de betekenis van de begrotingscontrole

De heer Stefaan Platteau karakteriseert vooreerst een begrotingsaanpassing als een louter technische operatie die óf bedoeld is om een aantal zaken bij te sturen die initieel niet voorzien waren óf die noodzakelijk is om tussentijds toch nog nieuwe initiatieven te kunnen nemen. In casu meent hij dat hier terecht een aantal verhogingen en (compenserende) verlagingen werden doorgevoerd.

B. Concrete aanpassingen in meer of in min

Als voorbeeld van een terechte verlaging haalt de heer Stefaan Platteau de vermindering van de dotatie van Export Vlaanderen aan. Deze vermindering is immers gebaseerd op het feit dat er nog gebruik gemaakt kan worden van een batig saldo dat overblijft van het vorige werkingsjaar.

Anderzijds wordt hier voor het eerst in een dotatie voorzien voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel, hetgeen een loutere invulling betekent van het samenwerkingsakkoord dat de drie gewesten en de federatie terzake hebben afgesloten.

En ook worden er extra middelen uitgetrokken voor het organiseren van de eerste multiregioconferentie, einde van dit jaar. Conferentie waar Vlaanderen, volgens de heer Platteau, een blijvend en duurzaam voordeel uit kan halen. De directe betrokkenheid op topniveau van het bedrijfsleven, de kennis-, research- en onderwijsinstellingen ener-

zijds, en de overheid anderzijds, zou zijns inziens hiervoor garant moeten staan. Terzake twijfelt de heer Stefaan Platteau in genendele aan het feit dat het hier over een nuttig en gezond concept gaat, maar van de minister had hij toch graag wat nadere toelichting gekregen over de concrete manier waarop een en ander in zijn werk zal gaan.

Afsluitend bevestigt de heer Stefaan Platteau dan ook dat de VLD-fractie de voorliggende begrotingsaanpassingen met enthousiasme zal goedkeuren.

II.2.5. Tussenkoms van de heer Frans Ramon

A. Vraag naar transparante begrotingsgegevens

Ook de heer Frans Ramon onderkent dat een begrotingscontrole in zekere mate noodzakelijkerwijze steeds wat neerkomt op een soort “cijferdans”. Hierbij moet men volgens hem echter wel steeds voldoende oog blijven hebben voor de nood aan transparantie van het begrotingsgegeven.

Door continu te schuiven met begrotingscijfers en continu allerhande technische aanpassingen door te voeren, dreigt het parlement op termijn immers het spoor wat bijster te raken. Hetgeen op zijn beurt elke zinvolle vergelijking van begrotingsjaar tot begrotingsjaar zo goed als onmogelijk maakt.

B. Multiregioconferentie

Inzake de door de minister aangekondigde multiregioconferentie merkt ook de heer Frans Ramon op dat hier op het eerste zicht lijkt te worden afgeweken van de algemene politieke lijn die tot op heden gevolgd werd. In deze bestond die er met name in om te werken langs het Comité van de Regio's en te komen tot een verregaande en wederzijds versterkende samenwerking en netwerkvorming tussen de constitutionele regio's van Europa.

Ook de heer Ramon wenst derhalve van de minister te vernemen hoe de multiregioconferentie zich precies verhoudt tot de twee traditionele beleidslijnen die tot op heden door Vlaanderen gevolgd werden ten aanzien van het regiofenomeen.

Tevens vraagt de heer Ramon enige verdere precisering omtrent de belangrijkste actoren van deze multiregioconferentie. Het werkveld lijkt prima facie immers erg breed : overheid, bedrijfsleven, wetenschap, technologie en onderwijs.

II.3. Algemene bespreking : antwoorden van de minister

De minister wenst vooreerst zijn waardering uit te spreken voor de interesse die de commissieleden manifest betonen voor zijn nieuwe initiatieven en voor de bemoedigende opmerkingen die hij vanuit diverse hoeken gekregen heeft.

II.3.1. Multiregioconferentie

A. Algemene situering en conceptueel kader

Met betrekking tot de multiregioconferentie bevestigt de minister vooreerst dat de regioconferenties zoals die tot op heden op min of meer regelmatige tijdstippen zijn doorgegaan “as such” inderdaad vooral politieke ontmoetingsmomenten waren. Met het nieuwe multi-regioconcept wil de minister echter iets breder gaan. De politieke contacten tussen de regionale overheden (die dus wel degelijk óók blijven bestaan) zullen nu immers uitgebreid en gecombineerd worden met contacten met en tussen hooggesitueerde actoren uit de wetenschappelijke, research en development en onderwijswereld. Op die manier kan er een rechtstreekse en vruchtbare kruisbestuiving ontstaan tussen het politieke gegeven en het technologisch-economische gegeven op regionaal niveau. Het wordt dus een win-win-operatie voor Vlaanderen en de andere betrokken regio's.

Belangrijk is daarbij dus vooral dat we opnieuw meer een tweesporenbeleid en tweerichtingsverkeer willen tot stand brengen. In zekere zin wordt er dus heraangeknoopt met de DIRV-actie van wijlen Gaston Geens, die instrumenteel is geweest om Vlaanderen op weg te zetten naar de nieuwe technologieën. Het initiatief dient m.a.w. zowel de politieke als de technologisch-economische evoluties te stimuleren. Op die manier kunnen de Vlaamse aspiraties, sterktes en opportuniteiten veel beter geaccentueerd worden. Als een soort voorloper van deze multiregioconferentie werd in maart van dit jaar daarom reeds gestart met de zogenaamde “innovatiedag”, die een zeer groot succes geworden is. En die derhalve zeker voor herhaling vatbaar is. De multiregioconferentie is hier dus ook ten dele een verlengstuk van.

Inzake de participanten aan de multiregioconferentie kan de minister verder nog meedelen dat reeds heel wat actoren werden aangezocht, waarvan er ook vele positief gereageerd hebben.

Terzake bevestigt de minister dat het daarbij vooral over constitutionele regio's blijft gaan. De continuïteit van die beleidslijn is derhalve verzekerd. Nog wat dat betreft wijst de minister erop dat zinvolle samenwerking, d.w.z. samenwerking resulterend in relevante besluitvorming, méér veronderstelt dan de sporadische "hoogmis"-ontmoeting. Daarnaast en ter invulling daarvan, zijn ook de – overigens eveneens reeds vastgelegde – bilaterale contacten tussen Vlaanderen en een aantal constitutionele regio's (bijvoorbeeld Baden-Württemberg) wederzijds van primordiaal belang voor elke participant.

B. Deelnemende regio's

De minister komt dan tot de regio's die tot op heden zijn ingegaan op de Vlaamse uitnodiging.

B.1. Sint-Petersburg

Vooreerst is er de oblast Leningrad (d.w.z. de regio rond Sint-Petersburg). Naast het feit dat de stad Sint-Petersburg net dit jaar zijn driehonderdjarig bestaan viert, wijst de minister erop dat daar ook zeer grote economische opportuniteiten liggen voor het Vlaamse bedrijfsleven. Zo is Vlaanderen daar reeds bezig met de voorstudie, voorbereiding en uitwerking van één van de grootste veilingen van Rusland. De hele zaak wordt, zowel qua bouw, exploitatie als technieken, via Vlaams kapitaal geregeld. Bij dit project is een heel cluster van organisaties (ondere andere de Vlaamse Confederatie voor de Bouw) en instanties betrokken. Voor de minister is het duidelijk dat Vlaanderen hier invulling aan het geven is aan een unieke opportuniteit. Dat Vlaanderen die kans gekregen heeft is zijns inziens overigens mee het gevolg van de historische banden tussen Vlaanderen en Sint-Petersburg.

B.2. Duitse Länder

Inzake Duitsland geeft de minister mee dat ervoor geopteerd werd om contact te onderhouden met een bondsland uit het voormalige West-Duitsland en een bondsland uit het voormalige Oost-Duitsland. In casu respectievelijk Baden-Württemberg en Sachsen-Anhalt.

– Sachsen-Anhalt

De oostelijke bondslanden mogen dan nog met heel wat problemen af te rekenen hebben (onder andere een bijzonder hoge werkloosheidsgraad), toch zijn ze in vele opzichten zeer interessant als partner voor Vlaanderen. Door hun relatieve achtergesteldheid appreciëren ze het immers enorm

als er vanuit een rijke regio als Vlaanderen interesse wordt betoond voor hen. En daarenboven hebben ze inherent én natuurlijk ook ten gevolge van de massale investeringen door de Duitse overheid over de afgelopen tien jaar, potentieel heel wat te bieden.

Als voorbeeld daarvan haalt de minister de contacten tussen IMEC en het wetenschappelijk instituut van Dresden aan. Daarenboven wil Sachsen-Anhalt zich in de toekomst ook meer en meer gaan profileren naar de chemiesector in Europa toe. Hetgeen interessante samenwerkingsperspectieven en synergiemogelijkheden opent ten aanzien van de Vlaamse chemische industrie.

– Baden-Württemberg

Baden-Württemberg van zijn kant is dan weer uiterst interessant omwille van de sterk ontwikkelde automotive-sector. Stuttgart is immers het hoofdkwartier van zowel Mercedes als Porsche. Ook hier zijn er dus synergiemogelijkheden te over met de Vlaamse automotive-sector. De Duitsers zijn dan met name geïnteresseerd in hetgeen we hier in Vlaanderen met "Flanders' Drive" tot stand hebben weten te brengen. Diverse uitwisselingen liggen dientengevolge voor de hand.

Daarnaast is er vanuit Duitsland ook grote interesse voor de ontwikkelingen in de sector van de biotechnologie en in de toepassingsmogelijkheden ervan op diverse domeinen. Het V.I.B. (Vlaams Instituut voor Biotechnologie) is hier als hoofactor vanzelfsprekend bijzonder nauw bij betrokken.

B.3. Karnataka (India)

Verder kan de minister nog meedelen dat vanuit India de regio Karnataka reeds zijn deelname aan de multiregioconferentie heeft toegezegd. Deze regio is een van de hoogst ontwikkelde regio's van het Indiase subcontinent, die onder andere erg sterk staat op het vlak van ICT en biotechnologie.

B.4. Shanghai

Voor wat China betreft is er insgelijks een toezegging uit de regio Shanghai.

B.5. Nord-Pas-de-Calais

Dichter bij huis heeft ook de regio Nord-Pas-de-Calais toegezegd. Terzake laat de minister opmerken dat er sowieso reeds erg intense contacten bestaan tussen West-Vlaanderen (en dan met name de regio Kortrijk) en Rijsel. Het ware dus nuttig

om deze bestaande contacten in te bedden in een groter structureel verband. Kwestie van de al bestaande samenwerking nog meer groeikansen te geven naar de toekomst toe.

B.6. Catalonië en Schotland

Ook de klassieke geprivilegieerde partners van Vlaanderen, Catalonië en Schotland, zullen vanzelfsprekend deelnemen aan de multiregioconferentie.

B.7. De Trans-Danubië regio (Hongarije)

Voor wat Hongarije betreft, werd geopteerd voor contactname met de regio Trans-Danubië. De minister preciseert daarbij dat dit een regio in volle ontwikkeling is, waar vanuit Vlaanderen nu reeds initiatieven lopen in de sectoren transport en logistiek (spoorverbindingen, kanaalverbindingen, e.d.m.). Het spreekt daarbij voor zich dat net deze sectoren van cruciaal belang zullen zijn om de Hongaarse economie, na de toetreding van het land tot de Europese Unie, ten volle op Europa te richten.

B.8. Tsjechië

Tsjechië van zijn kant, neemt als land in zijn geheel deel aan de multiregioconferentie, omdat het door zijn relatief kleine oppervlakte eigenlijk niet aangewezen bleek het nog verder in sub-regio's op te delen.

B.9. Québec

Québec – eveneens een traditionele partner van Vlaanderen – heeft ook meteen toegezegd te zullen deelnemen aan de multiregioconferentie. Dit engagement werd door de nieuwe regering van Québec (er zijn daar immers nog maar recent verkiezingen geweest) onvoorwaardelijk herbevestigd.

B.10. Wallonië

De minister wijst er tenslotte nog op dat ook onze binnen-Belgische buurregio Wallonië een uitnodiging heeft ontvangen om deel te nemen aan de multiregioconferentie. Wallonië is immers zowel een constitutionele partnerregio als een belangrijke economische partner van Vlaanderen.

En daarenboven mag ook niet uit het oog worden verloren dat Wallonië zelf ook al contacten heeft met een aantal van de hogergenoemde regio's. Op die manier kunnen de Vlaamse én Waalse inspanningen elkaar wederzijds versterken. De Waalse

respons op het Vlaamse aanbod tot deelname was dientengevolge dan ook bijzonder positief.

C. Organisatorische gegevens en tijdsplan

Voor wat het meer organisatorische element van de multiregioconferentie betreft, preciseert de minister dat het om een tweedaagse conferentie zal gaan. Voor elk onderdeel van de conferentie werden reeds mensen aangezocht om de patronage ervan op zich te nemen. Voor het luik “onderwijs en wetenschappelijk onderzoek” bijvoorbeeld, gaat het daarbij om rector André Oosterlinck van de K.U.Leuven. Het geheel staat dan weer onder leiding van een cel rond Dirk Frimout die, samen met mensen van de administratie en van de kabinetten, de zaak – op basis van zijn prestige – zal coördineren.

De minister herhaalt daarop dat naast de tweedaagse conferentie in november, tegelijk ook reeds gewerkt moet worden aan de voorbereiding van een hele reeks van bilaterale contacten. Zo zijn er reeds concrete afspraken met Baden-Württemberg, om volgend jaar in Stuttgart overleg te hebben over de thema's automotive en biotech. Het spreekt daarbij voor zich dat de leidende actoren van de Vlaamse universitaire en technologische wereld mee zullen deelnemen aan dit overleg in Stuttgart. Eindbedoeling moet immers zijn om tot concrete uitwisselingen te komen.

Binnen elk van die bilaterale contacten zal moeten blijken hoe ver we precies kunnen gaan met elk van de betrokken partnerregio's. Dit hoeft m.a.w. geen uniform gegeven te zijn. De concrete samenwerking met deze of gene regio kan gerust een stuk verder gaan dan de samenwerking met een andere regio.

Daarnaast leeft de ambitie om om de twee jaar een globale evaluatie te maken van het hele proces. Een dergelijke grondige voortgangsevaluatie is immers noodzakelijk om precies te weten wat een en ander nu exact heeft opgeleverd en of er al dan niet enige bijsturing noodzakelijk is.

Afsluitend spreekt de minister zijn overtuiging uit dat dit hele gebeuren er niet enkel toe zal leiden dat Vlaanderen “in the picture” wordt geplaatst, maar dat dit ook moet toelaten om op de drie relevante domeinen concreet te “scoren”. Op die manier worden de belangen van Vlaanderen immers optimaal gediend.

Ter attentie van de commissieleden laat de minister verder nog opmerken dat hij binnen het korte

tijdsbestek van deze bijeenkomst natuurlijk enkel de grote lijnen van de regio-conferentie kon schetsen. Hij zegt echter gaarne toe om hier nog eens meer in detail op in te gaan naar aanleiding van een latere commissiebijeenkomst.

Maar uit de hier en nu reeds verschaftte gegevens moge in elk geval duidelijk zijn dat de piste van de constitutionele regio's zeker niet verlaten wordt. De meeste van de genoemde partners vertonen immers wel degelijk de karakteristieken van een constitutionele regio. Deze klassieke piste wordt nu echter wel opengetrokken naar andere beleidsdomeinen.

D. Beperking van het initiële aantal deelnemers

Ingaande op een aanvullende vraag van de heer Johan Weyts of ook de Franse regio Rhône-Alpes, omwille van de daar sterk aanwezige hightech-industrie, geen valabele partner zou zijn voor deelname aan de multiregioconferentie; laat de minister opmerken dat deze suggestie naar de toekomst toe zeker valabel is, maar dat het hem niet wijs voorkomt om al meteen bij de eerste bijeenkomst de "kar te overladen". Zijns inziens is het beter om langs wegen van geleidelijkheid tot een verbreding van het deelnemersveld te komen.

Terzake kan de minister ook nog meegeven dat bijvoorbeeld ook de Russische ambassade erg sterk heeft aangedrongen op de deelname van meerdere Russische regio's. Maar ook hier heeft Vlaanderen de boot voorlopig afgehouden. In eerste instantie kan immers volstaan worden met de deelname van Sint-Petersburg.

II.3.2. De handelsmissies van Export Vlaanderen

A. Planning en kalender van de handelszendingen van Export Vlaanderen

Voor wat de vraag naar de verdere planning van de handelszendingen van Export Vlaanderen in 2003 betreft, verwijst de minister de vraagsteller graag naar de website van de instelling in kwestie. Daar is steeds een geactualiseerde stand van zaken te vinden.

B. Geen ministeriële deelname aan de handelsmissie naar Cuba

De minister laat daarbij nog opmerken dat hij initieel de geplande handelsmissie naar Cuba geleid zou hebben. Zulks is hem echter om diplomatiek-politieke redenen ten stelligste afgeraden.

Vooreerst ligt zulks op heden immers extreem gevoelig in de V.S. en daarenboven is ook de recente verstrenging van de houding van het Cubaanse regime ten aanzien van personen die "dissidente" stellingen innemen niet van aard om in het buitenland veel politieke goodwill los te weken. Er diende dan ook te allen prijze vermeden te worden dat de ministeriële begeleiding van een handelsmissie zou gezien worden als een – weliswaar impliciete – goedkeuring van de actuele houding van het Cubaanse regime.

Dit belet overigens niet dat de handelsmissie naar Cuba als dusdanig wel degelijk doorgaat. Ze zal het echter zonder politieke begeleiding moeten stellen. Waarbij de minister laat opmerken dat deze elementaire diplomatieke voorzichtigheid niet enkel ten aanzien van Cuba geldt, maar wel degelijk ook ten aanzien van een aantal andere landen.

C. Handelsmissie naar Algerije

Een handelsmissie met ministeriële begeleiding komt er daarentegen wél naar Algerije. Dat land is al lang vragende partij voor een dergelijke missie, en de politieke situatie begint er nu ook min of meer te stabiliseren. Waarbij de minister erop wijst dat Algerije potentieel ook een zeer belangrijke afzetmarkt is voor het Vlaamse bedrijfsleven. Onder andere busconstructeur Van Hool doet daar nogal wat zaken.

Een handelsmissie begon zich overigens des te meer op te dringen naarmate Algerije zich door Vlaanderen wat achtergesteld begon te voelen ten overstaan van zijn onmiddellijke bureu. In Tunesië, zowel als in Marokko is er immers een Vlaamse economische vertegenwoordiger op post, hetgeen niét het geval is in Algerije. Binnen de traditionele rivaliteit tussen Marokko, Tunesië en Algerije wekte dit gegeven in toenemende mate wrevel op bij de Algerijnse autoriteiten.

Toen president Bouteflika tijdens zijn staatsbezoek van vorig jaar een uitnodiging richtte aan de Vlaamse overheid om mee een handelsmissie naar zijn land te begeleiden werd het economisch dan ook té riskant om daar niet op in te gaan. Waarbij de minister erop wijst dat toch een zeventiental Vlaamse firma's actief zijn in Algerije. Daarenboven lijkt het erop dat de traditionele economische band tussen Algerije en Wallonië wat begint te tanen, hetgeen voor Vlaanderen bijkomende opportuniteiten oplevert.

D. Andere handelsmissies met ministeriële begeleiding

Volledigheidshalve geeft de minister nog mee dat hij ook handelsmissies zal begeleiden naar Sint-Petersburg (kwestie van mee in te spelen op de viering van het driehonderdjarig bestaan van de stad) en naar Oekraïne. In beide gevallen gaat het evidentierwijze om landen die niét politiek gevoelig liggen.

II.3.3. Verdieping van de Westerschelde

Inzake de vraag naar de stand van zaken in het dossier van de verdere verdieping van de Westerschelde, wijst de minister erop dat de eerder gemaakte afspraken, ten gevolge van allerhande politieke tribulaties in Nederland, inderdaad niet zijn doorgegaan.

Aangezien de politieke situatie bij onze noorderburen nu opnieuw wat begint uit te klaren is er vanuit de Vlaamse overheid een brief gestuurd aan het Nederlandse parlement en is er een onderhoud gevraagd met de nieuwe Nederlandse ministers van Buitenlandse Zaken en Economie. De minister drukt terzake dan ook de hoop uit dat er nu wél een deugdelijk lange termijn-akkoord met de Nederlanders uit de bus zal komen.

De minister onderkent daarbij overigens ten volle dat het hier om een problematiek gaat die voor Vlaanderen erg belangrijk is. Zijns inziens heeft het dan ook geen de minste zin om te doen alsof er in dit dossier, zoals de Nederlandse overheid beweert, niets aan de hand zou zijn. Iets wat Vlaams minister van Openbare Werken, Gilbert Bossuyt, luidens een aantal verklaringen in de pers, nochtans ook lijkt te geloven.

Minister Gabriëls van zijn kant is wat sceptischer, of toch in elk geval wat voorzichtiger, ten aanzien van de geruststellende geluiden vanuit Nederland. Het zou immers niet de eerste keer zijn dat de woorden en de daden van onze noorderburen niet geheel in overeenstemming met elkaar zijn. Voor wat hem betreft geldt m.a.w. de maxime “the proof of the pudding is in the eating”.

Overigens wijst de minister erop dat naast de Vlaamse overheid ook de federale overheid in dit dossier een blijvende druk op de Nederlanders zal moeten uitoefenen (cf. ook de IJzeren Rijn-kwestie). Hij heeft daar echter het volste vertrouwen in aangezien in wezen heel België betrokken partij is wanneer het gaat over de toekomst van de haven van Antwerpen.

II.3.4. De Vlaamse betrekkingen met Cuba

Voor wat Cuba betreft wijst de minister erop dat Vlaanderen vooral geïnteresseerd is in de Cubaanse knowhow inzake biotechnologie.

Qua vertegenwoordiging ter plekke werd onder toenmalig minister Sauwens een akkoord gesloten tussen het Vlaamse, het Waalse en het Brusselse Gewest om elkaars belangen te behartigen respectievelijk in Havanna, Tripoli en Bagdad. Specifiek voor wat Cuba betreft werd de dienstverlening waargenomen door iemand van het Brussels hoofdstedelijk gewest. Deze persoon heeft zijn taak overigens steeds tot volle tevredenheid van alle betrokken partijen uitgevoerd. Toch heeft Vlaanderen het uiteindelijk nuttig geoordeeld om daar – specifiek voor de nieuwe (bio)technologieën – ook een eigen vertegenwoordiger te installeren. De betrokkene is daar nu sinds ongeveer een half jaar actief.

Zoals gezegd blijkt Cuba, onder andere inzake biotechnologisch onderzoek, zeer ver gevorderd te zijn. In Havanna is er met name een zeer groot biotech-onderzoekscentrum dat meer dan 3.000 medewerkers telt. Het V.I.B. (Vlaams Instituut voor Biotechnologie) zou dan ook graag een akkoord met deze Cubaanse instelling tot stand zien komen. Dat is trouwens één van de redenen waarom de hoger reeds vermelde handelsmissie naar Cuba sowieso móét doorgaan (weze het dan zonder politieke patronage).

Afsluitend wijst de minister er nog op dat de Vlaamse vertegenwoordiger in Havanna meteen ook bevoegd is voor heel Centraal-Amerika. Ook in Mexico, bijvoorbeeld, doen zich immers zeer interessante evoluties voor inzake nieuwe technologieën. Het is dan ook zaak om ook daar heel snel en heel kort op de bal te kunnen spelen.

II.3.5. Integratie van het personeel van de BDBH in Export Vlaanderen

Inzake de integratie van het personeel van de voormalige BDBH (Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel) in Export Vlaanderen, kan de minister bevestigen dat deze operatie volledig en succesvol is afgerond. Hij wijst er daarbij op dat er ook reeds een eerste “algemene” personeelsbijeenkomst heeft plaatsgevonden, waar alle personeelsleden van zowel de DIV, Export Vlaanderen als de voormalige BDBH bij betrokken waren. Dit werd door de betrokkenen ten zeerste op prijs gesteld. De mensen willen immers dat er nu eindelijk eens werk wordt gemaakt van een toekomstgericht per-

soneelsbeleid, en dit zowel voor het personeel op het thuisfront, als voor het personeel in het buitenland.

II.3.6. Agentschap voor Buitenlandse Handel

A. Financiering van het Agentschap voor Buitenlandse Handel

Voor wat de opmerkingen aangaande de Vlaamse dotatie aan het Agentschap voor Buitenlandse Handel betreft, wijst de minister erop dat Vlaanderen in uitvoering van de Lambermontakkoorden ook bijkomende financiële middelen ontvangt voor de exportpromotie. Het gaat hier meer bepaald om een bedrag van ongeveer 6,7 miljoen euro. Als we in aanmerking nemen dat de Vlaamse bijdrage aan het Agentschap voor Buitenlandse Handel dit jaar maximaal 1,5 miljoen euro is, wordt al snel duidelijk dat Vlaanderen hier wel degelijk een goede zaak aan gedaan heeft.

B. Taalkader bij het Agentschap voor Buitenlandse Handel

Verder erkent de minister dat het taalkader bij het Agentschap voor Buitenlandse Handel inderdaad een gevoelig punt is. Dienaangaande wijst hij er echter op dat in het samenwerkingsakkoord voorzien is dat de taalkaders na drie jaar werking zullen worden herbekeken. Deze evaluatie zal meer bepaald gebeuren op basis van de criteria voorzien in de wetten op het taalgebruik. In concreto betekent dit dat de zaak zal worden herbekeken aan de hand van het aantal dossiers dat in elk van de betrokken talen wordt ingediend.

In het verlengde hiervan verzekert de minister de commissieleden verder dat er ook een adequate regeling uit de bus zal komen voor de in Brussel gevestigde Nederlandstalige bedrijven die gebruik willen maken van de gewestelijke exportdiensten. Door het exclusieve samenwerkingsakkoord dat op vandaag bestaat tussen de Brusselse Dienst voor de Handel en AWEX, kunnen deze bedrijven vooralsnog immers geen beroep doen op de diensten van Export Vlaanderen. Zowel met Brussel als Wallonië zijn de contacten in dit dossier echter zeer bemoedigend. Dermate zelfs dat er bij hen bereidheid bestaat om het exclusiviteitsgegeven uit hun onderlinge samenwerkingsakkoord te schrappen. Dit is overigens de logica zelf ; Brussel is immers ook de hoofdstad van Vlaanderen.

C. Takenpakket van het Agentschap voor Buitenlandse Handel

Qua taakinvulling van het Agentschap voor Buitenlandse Handel blijft de minister erbij dat deze zo beperkt mogelijk gehouden moet worden. De bevoegde gewestelijke ministers zijn het trouwens roerend eens over een zo minimalistisch mogelijke invulling van de taak van het Agentschap voor Buitenlandse Handel. De inderdaad wat vage taakomschrijving in het samenwerkingsakkoord verandert daar niets aan.

Ook voor wat de core business van het Agentschap voor Buitenlandse Handel (de prinselijke zendingen) betreft, willen de gewesten ten volle hun invloed laten gevoelen. Behalve voor wat de prinselijke zending naar Polen betreft, die reeds eerder gepland was, zullen de handelsmissies van de prins dus niet langer onder begeleiding van een federaal minister gebeuren. De prinselijke zendingen zullen in de toekomst m.a.w. onder verantwoordelijkheid van de gewesten en met deelname van gewestministers gebeuren. Met Wallonië en Brussel is daarvoor trouwens reeds een verdeelsleutel overeengekomen.

II.3.7. Transparantie van de begrotingsgegevens

De minister beaamt dat de transparantie van de begrotingsgegevens momenteel niet optimaal is. Zulks is in het huidige overgangsstadium echter min of meer onvermijdelijk. Diverse kredieten worden nu immers reeds in elkaar geschoven en gegroepeerd in anticipatie van de toekomstige oprichting van het FIT. Van zodra deze eengemaakte structuur er is (d.w.z. vanaf 1 januari 2004), zal de begrotingstransparantie opnieuw merkkelijk toeneemen. Op heden klopt het dus echter wel degelijk dat de vergelijkingspunten niet optimaal zijn.

II.4. Indicatieve stemmingen

A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen

Artikel 35

Ter indicatieve stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met vijf stemmen, bij vier onthoudingen.

*B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel**B.1. Afdeling I*

Programma 51.4 (Buitenlandse Handel en Exportbevordering)

Ter indicatieve stemming gelegd wordt dit programma aangenomen met vijf stemmen, bij vier onthoudingen.

Programma 51.9 (Extern Economisch Beleid)

Ter indicatieve stemming gelegd wordt dit programma aangenomen met vijf stemmen, bij vier onthoudingen.

B.2 Afdeling III

Ter indicatieve stemming gelegd wordt de begroting van de DAB Investeren in Vlaanderen aangenomen met vijf stemmen, bij vier onthoudingen.

C. Bijlage bij de uitgavenbegroting

De commissie neemt tenslotte eveneens kennis van de in bijlage bij de uitgavenbegroting gevoegde begroting van Export Vlaanderen (ION van Categorie B).

III. ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**III.1. Uiteenzetting door de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking***A. Inleiding*

De minister opent zijn uiteenzetting met de vaststelling dat de voorliggende begrotingscontrole in wezen veeleer beperkt in omvang is. De beperkte wijzigingen waarover het gaat, komen daarenboven duidelijk tot uiting in de desbetreffende begrotingsdocumenten. Hij bevestigt – als kersvers Vlaams minister bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking – tevens dat het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking het komende jaar zal worden verdergezet langs de grote lijnen die reeds eerder werden uitgezet. Er zijn voor wat hem betreft overigens ook geen indicaties dat het door zijn voorganger, mevrouw Vogels, uitgetekende beleid grondig omgeturnd zou moeten worden.

*B. Toelichting per basisallocatie**B.1. Basisallocatie 12.31*

Voor wat de eigenlijke begrotingscontrole betreft, laat de minister in eerste instantie opmerken dat er op basisallocatie 12.31 (“allerhande uitgaven m.b.t. initiatieven van de Vlaamse minister van Ontwikkelingssamenwerking”) een kredietvermindering is ten belope van 50.000 euro. Deze basisallocatie heeft voornamelijk te maken met zendingen, ontvangsten, publicaties, colloquia e.d.m.

B.2. Basisallocatie 12.33

De hogergenoemde som van 50.000 euro wordt in meer gebracht op basisallocatie 12.33 (“allerhande uitgaven m.b.t. de programma’s en projecten in het kader van de ontwikkelingssamenwerking”).

De minister verduidelijkt daarbij dat er momenteel een procedure loopt voor de aanduiding van een extern agentschap voor de begeleiding van ontwikkelingssamenwerkingsprojecten in Marokko en Mozambique. Er is vooropgesteld dat deze opdracht niet meer dan 249.600 euro – zijnde de drempelwaarde onder dewelke de opdracht niet in het publicatieblad van de Europese Unie moet worden bekend gemaakt – mag kosten. Er zijn momenteel drie kandidaten die een offerte hebben ingediend. Twee van de drie offertes liggen boven de 500.000 euro en komen dus wellicht niet in aanmerking. De derde offerte ligt net onder de genoemde Europese drempelwaarde. Overigens worden ook de kosten voor de publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen (van het Belgisch Staatsblad), ten belope van 284,59 euro, op deze basisallocatie aangerekend.

De minister komt dan tot de identificaties en formuleringen in het kader van de directe ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika. De deelname van zowel de Vlaamse experts aldaar als van de Zuid-Afrikaanse experts en facilitatoren aan identificaties of formuleringen van projecten worden eveneens op deze basisallocatie aangerekend.

De minister geeft dienaangaande nog mee dat de kostprijs van één expert maximaal 5.500 euro bedraagt. Tot nu toe zijn er drie facilitatoren ingeschakeld in Zuid-Afrika, terwijl er zeker nog vijf facilitatoren en twee Zuid-Afrikaanse experts zullen worden aangezocht. Dit brengt het totaal bedrag hiervoor op 55.000 euro. De overheveling van

de 50.000 euro in kwestie moet dan ook dienen om deze uitgave te kunnen financieren.

B.3. Basisallocatie 30.02

De minister laat verder opmerken dat basisallocatie 30.02 wordt verhoogd met 150.000 euro. Deze is vooral bedoeld om het dossier van de VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) voor de begeleiding van de gemeenten die een convenant Ontwikkelingssamenwerking sloten, te kunnen vastleggen in de loop van het derde trimester van 2003. Terzake wijst de minister er ook op dat voor het vorige dossier (daterend van oktober 2002) een krediet van 240.335 euro werd vastgelegd, maar dan wel op dezelfde basisallocatie als de convenants.

Ondanks het feit dat de exacte rol van de VVSG binnen het dossier van de convenants politiek nog niet geheel uitgeklaard is, dient volgens de minister minstens met een bedrag van die orde rekening te worden gehouden. Vandaar deze verhoging ; kwestie van die opdracht te kunnen laten vervullen.

Ook goed om weten is dat er 40.000 euro, die als subsidie aan 11.11.11 werd toegekend om het “Sociaal Forum” (de Belgische opvolger van het Wereld Sociaal Forum van Porto Alegre) te organiseren, eveneens in die basisallocatie vervat ligt.

B.4. Basisallocatie 43.01

De 150.000 euro die toegevoegd wordt op basisallocatie 30.02, wordt gecompenseerd op basisallocatie 43.01 die bestemd is voor de subsidiëring van gemeentebesturen voor projecten in het kader van het sensibiliseringsbeleid voor ontwikkelingssamenwerking.

De minister preciseert dat het stappenplan dat hiervoor moest worden uitgetekend enige vertraging heeft opgelopen, waardoor er financiële ruimte ontstond om deze compensatie-operatie (van min 150.000 euro) door te voeren.

B.5. Basisallocatie 33.02

Voor wat de basisallocatie 33.02 (“allerhande subsidies in het kader van het Vlaams intersectoraal akkoord social profit”) betreft, wijst de minister op een verhoging met 79.000 euro. Het gaat hierbij om een regularisatie in het kader van de DAC-maatregel. Deze regularisering wordt dienovereenkomstig dan ook gecompenseerd op de begrotingsmiddelen van het departement EWBL.

Ter afronding van deze korte toelichting bij de begrotingscontrole 2003 “Ontwikkelingssamenwerking”, verzoekt de minister de commissieleden dan ook om het hen voorgelegde uitgavendecreet – indicatief – te willen goedkeuren.

III.2. Algemene bespreking : Vragen en opmerkingen van de leden

III.2.1 Tussenkomst van de heer Johan Weyts

A. Derde ministerwissel tijdens deze legislatuur

De heer Johan Weyts feliciteert vooreerst de heer Sannen met zijn benoeming tot nieuw Vlaams minister van Ontwikkelingssamenwerking. Tegelijk moet hij echter constateren dat tijdens deze legislatuur de bevoegdheid Ontwikkelingssamenwerking al drie keer van titularis is gewisseld. Hetgeen hem de uitspraak “derde keer, goede keer” ontlokt.

B. Kredietverhogingen ten behoeve van Zuid-Afrika en Mozambique

In concreto stelt de heer Weyts vast dat er een verhoging is van de kredieten ten behoeve van zowel de werking in Zuid-Afrika als in Mozambique. Van de minister had hij graag vernomen welke de precieze verhouding is tussen de twee betrokken landen qua verdeling van de beschikbare kredieten ?

C. Tijdelijk agentschap voor de samenwerking met Mozambique

Tevens constateert de heer Weyts uit de toelichting bij basisallocatie 12.33 dat er, voor wat de samenwerking met Mozambique betreft, voor een “beperkte periode” een agentschap zal worden aangesteld, met het oog op het in goede banen leiden van deze samenwerking. Ook hier verlangt de vraagsteller van de minister enige nadere toelichting nopens de aard van het voorziene agentschap. Tevens wenst hij te vernemen hoe lang dat agentschap daar zijn activiteiten zal ontplooien ?

III.2.2. Tussenkomst van de heer Patrick Hostekint

A. Vraag naar beleidscontinuïteit ondanks de ministerwissel

De heer Patrick Hostekint feliciteert op zijn beurt, mee namens de hele SP.A-fractie, de nieuwe minister met zijn benoeming in de Vlaamse regering. Hij drukt daarbij de hoop uit dat zijn meer zwaarwegende bevoegdheden – leefmilieu en landbouw – hem niet zullen beletten om ook voldoende tijd en

aandacht te besteden aan de bevoegdheid Ontwikkelingssamenwerking.

Ook de heer Hostekint kan derhalve niet om de vaststelling heen dat de heer Sannen in deze legislatuur (na Bert Anciaux en Mieke Vogels) reeds de derde titularis is van de betreffende bevoegdheid. De basislijnen voor het Vlaamse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid werden uitgezet door minister Anciaux, en minister Vogels is er grotendeels trouw aan gebleven. Zodat het aangewezen lijkt dat ook de nieuwe minister – mits er ook effectief de nodige aandacht aan te kunnen besteden – dit beleid zou voortzetten.

De grote uitgangspunten voor het Vlaamse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid zijn vier in getal, te weten : een beleid van geografische concentratie, een horizontaal beleid, het voeren van een sensibiliserings- en educatiebeleid en, last but not least, een beleid naar de gemeenten toe.

B. Vraag naar meer aandacht voor ontwikkelings-samenwerking binnen de Vlaamse regering

Ten algemenen titel laat de heer Hostekint opmerken dat deze commissie heeft moeten vaststellen dat ontwikkelingssamenwerking voor de Vlaamse regering, en soms zelfs voor de functioneel bevoegde minister, vaak eigenlijk geen prioriteit was. Zulks is in politiek opzicht misschien wel begrijpelijk (want het gaat om een bevoegdheid die electoraal weinig lonend is), maar het is daarom niet minder betreurenswaardig.

Zulks te moeten vaststellen is immers erg ontmoedigend voor de vele mensen die in Vlaanderen op de een of andere manier, volkomen belangeloos, aan de basis met ontwikkelingssamenwerking bezig zijn. Dit idealisme verdient beter dan de geringe aandacht die de voorgangers van de minister tot nog toe aan ontwikkelingssamenwerking hebben besteed.

C. Geografische concentratie

Het hoger reeds genoemde concentratiebeleid is duidelijk een absolute noodzaak. Met zijn beperkte middelen kan Vlaanderen immers niet overal ter wereld aanwezig zijn. Door het selecteren van een beperkt aantal doellanden kan Vlaanderen daar tenminste nog een betekenisvolle inbreng doen voor hun ontwikkeling. Zuid-Afrika neemt zo de helft van de Vlaamse middelen voor ontwikkelingssamenwerking voor zijn rekening. Marokko is sinds vorig jaar erbij gekomen. En vanaf volgend jaar zullen er ook projecten opgezet of gesteund

worden in Mozambique. Voor dat laatste land is men momenteel overigens druk bezig met het uitvoeren van een omgevingsanalyse.

D. Vraag naar bijzondere aandacht voor samenwerking met Mozambique

Terzake laat de heer Hostekint opmerken dat, naar internationale normen, Zuid-Afrika en Marokko eigenlijk geen echte ontwikkelingslanden zijn. Iets wat wél ten volle geldt voor Mozambique. Mozambique is immers een van de armste landen ter wereld, dat daarenboven gedurende bijna twee decennia af te rekenen heeft gehad met een bloedige burgeroorlog. Daar komt nog bij dat het land recent nog te maken heeft gekregen met zware overstromingen. Er zijn daar dan ook zeer ernstige problemen inzake, onder andere, voedselvoorziening, onderwijs en milieu.

Daarenboven zijn grote delen van het land nog bezaaid met mijnevelden uit de tijd van de burgeroorlog. Mijnen die nog dagelijks slachtoffers eisen, en die heel wat grondgebied onbeschikbaar maken voor de landbouw. Dienovereenkomstig verzoekt de heer Hostekint de minister dan ook heel in het bijzonder de nodige aandacht te willen besteden aan Mozambique.

E. Het horizontaal beleid

Naast geografische concentratie vormt het zogenaamde “horizontale beleid” de tweede pijler van het door voormalig minister Anciaux opgezette beleid. Bedoeling hiervan was om alle ministers van de Vlaamse regering te responsabiliseren qua ontwikkelingssamenwerking. In den beginne gold daarvoor zelfs een streefcijfer. Iedere Vlaamse minister moest met name tien percent van zijn internationale middelen besteden aan ontwikkelingssamenwerking. Dit had 600 miljoen Belgische frank moeten opleveren. Maar uiteindelijk is men blijven steken op 200 miljoen frank.

Ook deze horizontale aanpak behoeft dus de bijzondere aandacht van de nieuwe Vlaamse minister van ontwikkelingssamenwerking. In Mozambique bijvoorbeeld, valt er door elke Vlaamse minister wel iets te ondernemen (onderwijs, milieu, landbouw, enzovoort).

F. Verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking

Een laatste opmerking van de heer Hostekint betreft de defederalisering (of regionalisering zo men wil) van de ontwikkelingssamenwerking. Een dis-

cussie waarmee de heer Sannen, als voormalig fractievoorzitter van Agalev in het Vlaams Parlement, ongetwijfeld goed bekend is.

De Vlaamse werkgroep die hierrond werd opgericht heeft alles bijeen slechts een paar keer vergaderd, zonder tot een consensus te kunnen komen. Daarom heeft minister Vogels uiteindelijk zelf een zeer beperkte lijst van over te hevelen bevoegdheden opgesteld. Lijst die volgens de heer Hostekint (die in deze een voorstander is van een maximale complementariteit tussen het deelstatelijke en het federale niveau) veel te beperkt is. De hele zaak wordt aan Vlaamse kant immers beperkt tot het gemeentelijke niveau en tot een aantal programma's inzake opleiding, vorming, onderwijs en sensibilisering.

Volledigheidshalve voegt de heer Hostekint hieraan toe dat hij zeker niet tot het kamp behoort van degenen die menen dat Vlaanderen op alle domeinen waarvoor het intern bevoegd is ook de exclusieve bevoegdheid zou moeten hebben qua ontwikkelingssamenwerking. Zijns inziens zou dit immers leiden tot een totale versnippering van het ontwikkelingssamenwerkingslandschap. De meest aangewezen weg inzake ontwikkelingssamenwerking blijft zijns inziens een goede samenwerking tussen de gewesten, de gemeenschappen en het federale niveau. Hetgeen echter niet belet dat Vlaanderen wel degelijk nog heel wat meer zou kunnen, en moeten, doen qua ontwikkelingssamenwerking. De door voormalig minister Vogels opgestelde lijst schiet in dat opzicht dan ook duidelijk tekort. Een grotere Vlaamse ambitie – ten voordele van het Zuiden – is hier wel degelijk op haar plaats.

Ondanks het feit dat deze knoop uiteindelijk op het federale niveau zal moeten worden doorgehaakt, roept de heer Hostekint de minister op om hieraan toch de nodige aandacht te besteden. Met de beperkte middelen waarover Vlaanderen beschikt voor ontwikkelingssamenwerking (ongeveer 1 miljard Belgische frank), moet het qua prestaties en resultaten immers zeker niet onderdoen voor het federale niveau. In Zuid-Afrika lopen er heel valabele projecten, en ook voor wat Marokko en Mozambique betreft zijn de samenwerkingsperspectieven prima facie erg gunstig.

III.2.3. Tussenkoms van de heer Freddy Sarens

A. Ontwikkelingssamenwerking als “vergeten” bevoegdheid

Hoewel de heer Freddy Sarens erkent dat een begrotingscontrole doorgaans een louter technische

aangelegenheid is, krijgt deze bespreking zijns inziens toch een wat grotere betekenis ten gevolge van het feit dat er nog maar eens een nieuwe Vlaamse minister van ontwikkelingssamenwerking is aangetreden.

In het licht daarvan komt het de heer Sarens op zijn plaats om nog eens kort op een rijtje te zetten hoe de CD&V-fractie tot nog toe het Vlaamse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid inschat, en welke verwachtingen zij heeft ten aanzien van de nieuwe minister.

Het feit dat de heer Sannen binnen deze legislatuur al de derde Vlaamse minister bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking is, vindt de heer Sarens op zich overigens al een veeg teken voor wat de belangstelling van de politieke wereld naar ontwikkelingssamenwerking toe betreft. Terzake sluit de heer Sarens zich dan ook ten volle aan bij de opmerkingen die de heer Hostekint op dit punt reeds heeft geformuleerd.

Eveneens een teken aan de wand, is het feit dat in het hele opvolgsscenario van de voormalige ministers Vogels en Dua met geen woord werd gerept over de bevoegdheid ontwikkelingssamenwerking. Pas op het allerlaatste moment heeft men zich blijkbaar gerealiseerd dat die ook nog aan iemand moest worden toebedeeld, en uiteindelijk – d.w.z. op de commissiebijeenkomst van vandaag – blijkt dat de heer Sannen te zijn geworden.

B. Niet-ingeloste verwachtingen : grote aspiraties, maar geringe realisaties

Dit totaal ontbreken van elke belangstelling voor de materie ontwikkelingssamenwerking, staat in schril contrast tot de bombarie waarmee aan het begin van deze legislatuur werd aangekondigd dat er een eigen Vlaamse minister van ontwikkelingsamenwerking kwam. Deze zou een coherent Vlaams ontwikkelingssamenwerkingsbeleid uitwerken én tegelijk ook de verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking voorbereiden.

De ervaring over de laatste vier jaar toont echter aan dat van al deze grootse aspiraties niets in huis gekomen is. Schuldig daaraan is vooral minister Anciaux, die de zaak grondig heeft verziekt. Zo heeft hij het zelfs gepresteerd om tot drie keer toe met een beleidsbrief naar het parlement te komen waarin telkens weer een ander conceptueel kader werd gehanteerd. Het hoeft volgens de heer Sarens dan ook niet te verbazen dat niemand er uiteindelijk nog aan uit raakte hoe een en ander nu precies in elkaar paste. Dit alles heeft uiteindelijk geresul-

teerd in een zwalpend Vlaams ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

C. Pogingen tot bijsturing onder minister Mieke Vogels en consequenties van het verlaten van de horizontale beleidslijn

Toen minister Vogels de portefeuille Ontwikkelingssamenwerking overnam, heeft ze dan ook slechts na zware aarzeling de door haar voorganger uitgezette beleidslijnen overgenomen. Er viel immers, bij gebrek aan tijd en middelen om een degelijk alternatief uit te werken, niet echt veel meer aan te verhelpen. Wél heeft ze, waar mogelijk, de gehanteerde concepten verduidelijkt en gewijzigd. Eén concept, met name dat van het horizontale beleid, heeft ze zelfs ronduit geschraapt.

Dat laatste moest overigens blijken naar aanleiding van een vrij recente interpellatie van de heer Sarens tot minister Vogels over de stand van zaken m.b.t. dit horizontale beleid. Naar aanleiding van die interpellatie verklaarde minister Vogels immers onomwonden dat zij van deze beleidslijn was afgestapt. Waardoor overigens meteen ook een veelheid aan toezeggingen (van de meest diverse aard) aan Zuid-Afrika op de helling zijn komen te staan. Het is dan ook legitiem om te vragen hoeveel er nu precies nog overblijft voor die samenwerking met Zuid-Afrika ?

D. Samenwerking met Marokko

Voor wat de samenwerking met Marokko betreft, vindt de heer Sarens het aberrant dat men volle drie jaar nodig heeft gehad om een bruikbare omgevingsanalyse te produceren, zodat men pas zeer recent op het terrein zelf iets is kunnen beginnen realiseren. Dit wordt overigens des te schrijnender als men in aanmerking neemt dat de basismotivering om met Marokko in zee te gaan er precies in bestond dat hier een vrij talrijke Marokkaanse migrantengemeenschap aanwezig is. Mensen dus, die niet enkel de voorgenomen samenwerking moesten kunnen faciliteren, maar waarvan men ook mag verwachten dat ze toch vrij goed bekend zijn met de situatie op het terrein in hun land van origine.

E. De problematiek van de verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking

Iets analoogs heeft zich volgens de heer Freddy Sarens trouwens ook voorgedaan inzake de problematiek van de defederalisering. Ook daaromtrent heeft minister Anciaux wel sterke verklaringen af-

gelegd, maar zijn de concrete resultaten achterwege gebleven.

En opnieuw is het minister Vogels geweest die de meubels heeft moeten redden. In elk geval moet haar toch minstens het voordeel van de duidelijkheid worden toegekend. Zij heeft immers voor het eerst zonder omwegen gesteld dat ze tot een – weliswaar uiterst beperkt – bevoegdheidslijstje was gekomen. Tevens heeft ze ondubbelzinnig verklaard dat er in de huidige periode niets meer in huis zou komen van een verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking. Pas na de verkiezingen zou hierover opnieuw onderhandeld kunnen worden. Waaruit de heer Sarens concludeert dat vier jaar praten uiteindelijk geen zoden aan de dijk gezet heeft.

F. Ontwikkelingssamenwerkingsconvenanten met de gemeenten

Inzake de convenanten ontwikkelingssamenwerking met de gemeenten had de heer Sarens van de minister graag vernomen met hoeveel gemeenten er nu precies een dergelijk convenant is afgesloten, of het daarbij om grote dan wel veeleer kleine gemeenten gaat, en of dit alles een beetje goed verloopt ?

Tevens vraagt hij naar de stand van zaken met betrekking tot het decretaal kader dat reeds geruime tijd wordt aangekondigd voor dit gemeentelijk convenantenbeleid. De huidige “inrijperiode” kan immers niet onbepaald blijven voortduren in de tijd.

G. Bij wege van conclusie

Concluderend moet men volgens de heer Sarens dus vaststellen dat de huidige Vlaamse regering maar een uiterst zwak bilan kan voorleggen qua realisaties in de sector van de ontwikkelingssamenwerking. In wezen blijven immers enkel over : het bilaterale ontwikkelingssamenwerkingsbeleid (d.w.z. het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid dat vanuit de eigenlijke begroting Ontwikkelingssamenwerking wordt bekostigd), de convenants met de gemeenten en een beleid inzake educatie en sensibilisering.

Dit contrasteert fel met de hoge verwachtingen die deze regering gewekt had bij haar aantreden. De teleurstelling bij de velen die in Vlaanderen begaan zijn met, en zich actief inzetten voor de Derde Wereld, is dan ook groot. Het is daarnaast trouwens ook bijzonder pijnlijk te moeten vaststellen dat de

in Vlaanderen ondubbelzinnig aanwezige expertise nu nagenoeg helemaal niet wordt benut.

De heer Sarens drukt dan ook de hoop uit dat de nieuwe minister toch nog zal pogen om een en ander wat recht te trekken. Iets wat gezien de uiterst beperkte tijd die hem tijdens deze legislatuur nog rest, echter verre van evident is.

Afsluitend kondigt de heer Sarens aan dat de CD&V-fractie zich bij de stemming zal onthouden. Kwestie van de minister het voordeel van de twijfel te gunnen.

III.2.4. Tussenkoms van de heer André Moreau

A. Gebrek aan politieke belangstelling voor ontwikkelingssamenwerking

Op zijn beurt wenst de heer André Moreau, namens de VLD-fractie, de nieuwe minister het beste toe. De heer Moreau constateert verder tot zijn spijt dat ontwikkelingssamenwerking inderdaad geen hoge prioriteit krijgt bij de meeste bewindslieden. Dit fenomeen dateert overigens niet van vandaag.

Exemplarisch hiervoor is dat men dertig jaar geleden al één percent van het BBP vooropstelde als streefdoel voor de aan ontwikkelingssamenwerking te besteden middelen. Streefdoel dat overigens al vrij snel werd verlaagd tot een schamele 0,7 percent. Percentage dat men na al die jaren, op heden overigens nog steeds niet heeft weten te realiseren. En dit ondanks het feit dat prominente economen zelfs de 1%-norm best haalbaar achtten.

B. Verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking

Voor wat de verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking betreft, meent de heer Moreau dat de Lambermontakkoorden terzake voldoende duidelijk zijn. En dus ook ten volle uitgevoerd moeten worden. Zijns inziens dient de materie ontwikkelingssamenwerking zoveel mogelijk te worden overgeheveld naar het deelstatelijk niveau. Dit komt Vlaanderen rechtens toe, en dus moet er dringend werk van gemaakt worden.

Hij drukt dan ook de hoop uit dat de nieuwe Vlaamse minister van ontwikkelingssamenwerking zich hiervoor ten volle zal inzetten. Deze commissie zal hem daarin in elk geval ten volle steunen.

III.2.5. Tussenkoms van de heer Frans Ramon

A. Bevoegdheidswissel onder een moeilijk gesternte

Ook de heer Frans Ramon wenst de heer Sannen een succesvol ministerschap toe. Waarbij hij echter wel laat opmerken dat de bevoegdheidswissel op een erg moeilijk moment komt. De legislatuur is immers al erg ver gevorderd en het is erg ondankebaar om als derde minister op rij te moeten gaan werken aan de vormgeving van een degelijke Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Bij de eindbeoordeling van de prestaties van minister Sannen zal dus zeker in rekening moeten worden gebracht dat zijn ministerschap – in elk geval voor wat ontwikkelingssamenwerking betreft – gestart is in omstandigheden die verre van ideaal zijn.

B. Beperkte van de middelen

Het feit dat het bij dit alles om een relatief beperkt budget gaat (ten belope van 800 miljoen Belgische frank) impliceert daarenboven dat men extra zorg moet dragen voor een goede besteding van deze middelen. De twee voorgangers van de minister op het departement Ontwikkelingssamenwerking hadden dit reeds ingezien en hadden dan ook geopteerd voor een beleid van concentratie en specialisatie.

C. Invulling geven aan de samenwerking met Marokko en Mozambique

Met minder dan een jaar te gaan voor het de facto einde van de lopende legislatuur, stelt de heer Frans Ramon echter wel vast dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking met Marokko en Mozambique in wezen nog maar net in de startblokken staat. In die zin staat de nieuwe minister dus wel degelijk nog voor de uitdaging om hieraan een (begin van) concrete invulling te geven. De ambtsperiode van de nieuwe minister hoeft er dus niet per se een te zijn van louter “lopende zaken”.

D. Aangekondigde ontwerpen van decreet

Daarenboven staan er ook nog een aantal belangrijke ontwerpen van decreet op stapel in de sector van de ontwikkelingssamenwerking. Zo onder andere over : educatie en sensibilisering, het gemeentelijk convenantenbeleid en het opzetten van een globaal kader voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Ook daar is er dus nog meer dan voldoende werk op de plank.

E. Defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking

Voor wat ten slotte de problematiek van de verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking betreft, laat de heer Ramon opmerken dat men in de Vlaamse werkgroep wel degelijk tot een basistekst is gekomen. Zijns inziens ware het aangewezen dat sommigen de tekst in kwestie nog eens opnieuw zouden doornemen, want over de erin vervatte principes bestond wel degelijke de unanieme consensus dat het hier om goede uitgangspunten ging. Uitgangspunten die ook nu nog volkomen valabel blijven.

III.2.6. Tussenkomst van de heer Stefaan Platteau

A. Relativering van het negatieve bilan van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking

De heer Stefaan Platteau onderschrijft ten volle de constatacie van de vorige sprekers dat de realisaties inzake ontwikkelingssamenwerking over de afgelopen legislatuur, niet bepaald denderend genoemd kunnen worden. Zijns inziens dient een en ander echter toch wat gerelativeerd te worden. Ook vóór het aantreden van voormalig minister Bert Anciaux waren de resultaten van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking immers veeleer “betrekkelijk” te noemen.

B. Zuid-Afrika als belangrijkste partner voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking

Met betrekking tot de vaststelling dat het leeuwendeel van de Vlaamse middelen voor ontwikkelingsamenwerking naar Zuid-Afrika gaat, laat de heer Platteau opmerken dat deze, volkomen terechte beleidsoptie reeds dateert uit vorige legislatuur. Deze optie heeft zich in de feiten overigens volkomen bewezen.

Debet daaraan is volgens de heer Platteau het feit dat het bij Zuid-Afrika niet om een ontwikkelingsland in de strikte zin van het woord gaat, maar veeleer om een land in transitie. Hetgeen de kansen op een succesvolle samenwerking in niet geringe mate verhoogt. Qua economische “fundamentals” heeft Zuid-Afrika er immers altijd al vrij goed voorgestaan.

Nog met betrekking tot Zuid-Afrika wijst de heer Stefaan Platteau op het feit dat ook de cultuurhistorische verbondenheid tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika ongetwijfeld heeft bijgedragen tot de uitbouw van de goede betrekkingen tussen de twee entiteiten.

En tenslotte brengt hij nog in het midden dat Vlaanderen een bijzonder waardevolle bijdrage levert tot de inperking van de verdere verspreiding van het HIV-virus in Zuid-Afrika. Deze ziekte dreigt daar immers de proporties aan te nemen van een ware menselijke tragedie, en dreigt – doordat ze vooral de jongeren en de economisch actieven treft – ook het hele sociaal-economische bestel van Zuid-Afrika onderuit te halen.

De blijvende Vlaamse aandacht voor Zuid-Afrika is volgens de heer Stefaan Platteau dan ook volkomen terecht.

C. Marokko als nieuwe partner voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking

Ook Marokko is geen echt ontwikkelingsland. Zonder de standaard van Zuid-Afrika te bereiken, kan niet ontkend worden dat het land toch ook al een zeer acceptabele graad van ontwikkeling heeft bereikt én daar gestaag aan verder werkt. Ook daar zijn er dus reële kansen voor een succesvolle samenwerking met Vlaanderen.

D. Beleidscontinuïteit als verdienste van mevrouw Mieke Vogels

Afsluitend constateert de heer Platteau dat er, niet-tegenstaande alles, wel degelijk continuïteit zit in het Vlaamse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid. Debet hieraan zijn vooral de niet te verwaarlozen inspanningen die voormalig minister Vogels hier toe heeft gedaan, nadat zij deze bevoegdheid had overgeërfd van voormalig minister Anciaux.

Dat ze bereid is geweest daarvoor zelfs deels tegen haar eigen overtuiging in te gaan, strekt haar volgens de heer Platteau tot eer.

III.3. Algemene bespreking : antwoorden van de minister

A. Engagementsverklaring van de minister

De minister spreekt eerst en vooral zijn dank uit voor de bemoedigende ontvangst die hij hier als nieuw Vlaams minister van ontwikkelingssamenwerking heeft gekregen. Tegelijk belooft hij ook zich, ondanks de korte resterende duur van de legislatuur, ten volle te zullen inzetten voor de ontwikkelingssamenwerking.

Meer in het bijzonder zal hij zich vooral richten op het honoreren van de gemaakte afspraken en het verder ten uitvoer leggen van de reeds opgestarte werkzaamheden. Ook zal hij pogen in deze een

verdedigbaar en haalbaar financieel pad af te dwingen. De mate waarin men slaagt in het losweken van de nodige financiële ruimte is zijns inziens trouwens ook een van de duidelijkste signalen die de Vlaamse regering in deze kan geven.

B. De kredieten voor de partnerlanden van Vlaanderen

In antwoord op de concrete vraag naar de omvang en de onderlinge verhouding van de ontwikkelings-samenwerkingskredieten voor de drie preferentiële partners van Vlaanderen, kan de minister meedelen dat het in 2002 voor Zuid-Afrika om 7 miljoen euro ging, voor Marokko om 1 miljoen euro en voor Mozambique om 2 miljoen euro. Voor 2003 ligt nu 5 miljoen euro aan nieuwe projecten voor Zuid-Afrika voor, 2,5 miljoen euro aan projecten voor Marokko en 2,5 miljoen euro aan projecten voor Mozambique.

De minister specificeert dat deze bedragen rechtstreeks uit het eigenlijke budget voor ontwikkelingssamenwerking komen. Daarbij zijn dus niet de bedragen verrekend die onder het horizontaal beleid ressorteerden. In totaal ging het daarbij in 2002 om 2,2 miljoen euro aan financiële middelen uit het horizontaal beleid. Hetgeen in 2003 is geslonken tot 960.000 euro. Bemerkenwaard is overigens dat deze horizontale middelen dan nog vrijwel uitsluitend vanop de begroting van voormalig minister van Leefmilieu en Landbouw, mevrouw Vera Dua, kwamen.

C. Stopzetting van het horizontaal beleid inzake ontwikkelingssamenwerking

Deze cijfergegevens tonen volgens de minister duidelijk het falen van de denkpiste van het horizontaal beleid aan. Conceptueel moge dit dan nog een interessant idee geweest zijn ; de Vlaamse regering is er toch op terug gekomen, omdat een en ander sowieso onrealiseerbaar bleek te zijn.

De minister laat daarbij echter wel opmerken dat er in het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid een eigen Vlaams agentschap voor internationale samenwerking zal opgericht worden, hetgeen ertoe zou moeten leiden dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, in haar totaliteit, toch opnieuw beter zou moeten kunnen worden aangestuurd. Hiermee zou immers het (politiek-organisatorische) probleem van de baan moeten zijn van de moeilijkheid om de andere Vlaamse departementen en ministers centraal te laten aansturen door de Vlaamse minister van ontwikkelingssamenwerking.

D. Aard van de tijdelijke agentschappen

De agentschappen voor de begeleiding van de samenwerking met Mozambique en Marokko zullen in beginsel maar één jaar actief zijn, waarna hun taak zou moeten worden overgenomen door het, binnen het Beter Bestuurlijk Beleid-kader, op te richten agentschap voor internationale samenwerking. Het gaat in wezen dus over een overgangssituatie.

De minister geeft verder nog mee dat de procedure voor de aanduiding momenteel lopende is, en een van de volgende weken zal worden afgerond.

E. Beleidscontinuïteit

Minister Sannen wijst erop dat er wel degelijk beleidscontinuïteit is, behalve dan voor wat het (door voormalig minister Anciaux opgestarte) horizontaal beleid betreft. Dat laatste beleid is ondertussen immers, zoals hoger reeds gezegd, door de Vlaamse regering verlaten.

F. Decretale initiatieven

Voor wat de wetgevende prioriteiten voor de resterende duur van de legislatuur betreft, wijst de minister erop dat niet minder dan vier ontwerpen van decreet inzake ontwikkelingssamenwerking in de pijplijn zitten. Het gaat daarbij meer bepaald om : een decreet inzake het gemeentelijk convenantenbeleid ; een decreet inzake educatie en sensibilisering ; een algemeen kaderdecreet voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking en een decreet inzake de waarborgverlening voor ontwikkelingsprojecten.

De minister wijst er daarbij op dat het feit dat in deze decreten tegelijk gehandeld wordt over gewest- en gemeenschapsbevoegdheden, meteen ook de reden was waarom mevrouw Adelheid Byttebier, als inwoner van het Brussels gewest, deze specifieke bevoegdheid niet kon overnemen van Mieke Vogels.

Op het algemene ontwikkelingssamenwerkingsdecreet na (waarvan momenteel enkel de grote uitgangspunten vastliggen, maar waarover nog enig overleg nodig is tussen de meerderheidspartijen), naderen deze decreten rond deze tijd het stadium van de finalisering. Na voorlegging aan de betreffende adviesraden, kunnen de teksten in kwestie opnieuw naar de Vlaamse regering, om daarna ten spoedigste in het parlement te worden ingediend.

G. Methodologie voor het selecteren van de projecten

Qua identificeren en vastleggen van prioriteiten, meent minister Sannen dat de methodologie ondertussen – opnieuw vooral onder impuls van mevrouw Vogels – veel meer op punt staat dan in het verleden het geval was. De keuze van twee projecten ter bestrijding van HIV in Zuid-Afrika is hier van een goed voorbeeld, evenals de werking rond HIV in Mozambique.

H. Status van Zuid-Afrika als “ontwikkelingsland”

De minister beaamt dat noch Zuid-Afrika, noch Marokko, naar internationale normen echte ontwikkelingslanden zijn. Anderzijds mag, specifiek voor wat Zuid-Afrika betreft, niet uit het oog verloren worden dat dit land een soort “locomotief-functie” kan vervullen ten aanzien van geheel Zuidelijk Afrika, terwijl het tegelijk ook garant staat voor de stabiliteit van de hele regio. Derhalve is het belangrijk dat Vlaanderen daar ten volle zijn verantwoordelijkheid blijft opnemen. De samenwerking met de nieuwe partner Mozambique, is een logisch uitvloeisel en verlengstuk van deze piste.

I. Samenwerkingsprojecten in Mozambique

Voor wat de samenwerking met Mozambique betreft, wordt er namens de minister op gewezen dat Vlaanderen het project van de VZW APOPO (van de Universiteit Antwerpen) mee steunt. Dit project is er meer bepaald op gericht om via het inzetten van ratten (als “biosensoren”), mijnenvelden te helpen opruimen.

Terzake wordt er echter eveneens op gewezen dat de Vlaamse overheid, na vijf jaar van onderzoeks-subsidiëring, de mening is toegedaan dat het tijd wordt om met de uitgedokterde techniek effectief op het terrein te gaan. Dit werd trouwens ook aan de projectleiding meegedeeld naar aanleiding van een bezoek ter plaatse. De desbetreffende terreinresultaten zouden tegen het einde van het jaar geëvalueerd moeten kunnen worden.

J. Algemene resultaten van het Vlaams ontwikkelingsaanpak

De minister neemt akte van de door de heer Sarens tot uitdrukking gebrachte ontgoocheling nopens de al bij al relatief geringe concrete realisaties van het Vlaamse ontwikkelingsaanpak. Hij wil er daarbij echter wel op wijzen dat zijn voorganger, mevrouw Mieke Vogels, in erg on-

dankbare omstandigheden al het mogelijke heeft gedaan om tot een zekere heroriëntering van het beleid te komen. Heroriëntering die een en ander wat meer rationeel moest maken en de zaak ook meer moest stroomlijnen. Zulks bewijst zijns inziens afdoende het belang dat Agalev hecht aan de materie ontwikkelingssamenwerking.

K. Gemeentelijke convenants ontwikkelingssamenwerking

Voor wat het convenantenbeleid betreft, kan de minister medelen dat momenteel dertig gemeenten een dergelijke convenant hebben afgesloten. Ter informatie van de commissieleden belooft de minister hen de lijst te zullen bezorgen van de gemeenten in kwestie.

In één van de vier hoger vermelde decreten zal verder ook een decretaal kader worden uitgewerkt voor dit gemeentelijk convenantenbeleid.

L. De 0,7%-norm

Voor wat het streefdoel betreft om 0,7% van het BBP te besteden aan ontwikkelingssamenwerking, beaamt minister Sannen dat dit in wezen inderdaad een zeer beperkt percentage is, dat we dan nog lang niet bereiken. Anderzijds mag men niet uit het oog verliezen dat dit percentage de ontwikkelingsaanpak van alle bestuurslagen en overheden van dit land betreft. Terzake wil minister Sannen er ook op wijzen dat staatssecretaris Boutmans op federaal vlak het initiatief genomen heeft om in een wet te laten vastleggen dat we dit streefdoel tegen 2010 ook effectief zullen realiseren.

In het kader van de verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking kan dit met zich brengen dat ook Vlaanderen meer zal moeten doen om dit streefcijfer mee te helpen bereiken. Meer bevoegdheden betekent immers ook een grotere verantwoordelijkheid.

M. Verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking

Inzake de defederaliseringskwestie bevestigt de minister dat dit een bijzonder moeilijke discussie geweest is. Tevens wil hij geenszins verhelen dat de respectieve visies (d.w.z. federaal en Vlaams) op de verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking toch behoorlijk van elkaar verschillen. Met name op het federale staatssecretariaat voor ontwikkelingssamenwerking hield men er toch een wat restrictievere visie op na.

Maar ook binnen de Vlaamse meerderheid zelf, was er terzake enige discussie. Dit trouwens niet zozeer over de nota of het principe zelf, maar wel over de lijst van over te hevelen bevoegdheden. Het gebrek aan eensgezindheid op dit laatste punt heeft er overigens toe geleid dat er binnen de Vlaamse regering al evenmin een besluit kon worden genomen over de desbetreffende lijst.

Een en ander zal volgens de minister echter ongetwijfeld opnieuw opgenomen worden naar aanleiding van de nakende federale regeringsonderhandelingen. Vlaanderen moet zich dus opmaken om de concrete taken die zullen worden overgedragen naar de deelstaten zo goed als mogelijk in te vullen. Ten persoonlijke titel geeft de minister nog mee dat naar zijn aanvoelen de federale onderhandelaars (in vergelijking met de beperkte Vlaamse verlanglijst) tot een meer extensieve lijst van over te hevelen bevoegdheden zullen komen.

De Vlaamse overheid van haar kant, kan momenteel enkel een afwachtende houding aannemen. Van zodra het federale regeerakkoord gefinaliseerd is en de nieuwe titularis van de federale portefeuille Ontwikkelingssamenwerking gekend is, kan er vanuit Vlaanderen contact worden opgenomen, om te zien of er nog ruimte is voor enige bijsturing – op basis van de in Vlaanderen bestaande inzichten en intenties – in het concrete defederaliseringsproces.

In elk geval moge het duidelijk zijn dat Vlaanderen de ontwikkelingssamenwerkingsbevoegdheden die – op basis van de Lambermontakkoorden – finaal zullen worden overgedragen, ook maximaal moet invullen. Akkoorden zijn er immers om nageleefd te worden.

III.4. Indicatieve stemming

- Indicatieve stemming over de begrotingstabel – Afdeling I – Programma 12.2 (Ontwikkelingssamenwerking)

Ter indicatieve stemming gelegd wordt dit programma aangenomen met zes stemmen, bij vier onthoudingen.

De verslaggever,

De waarnemend voorzitter,

Frans RAMON

Karim VAN OVERMEIRE
